Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

GIÁ MÙA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm.	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng.	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng.			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

N° 3632 du 28 Avril 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 70 *(Tờ phụ trương này ra từ trưa hôm 27 Avril 1929)* Mỗi số: 1 xu

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ

Annonces le c/m. . . . . 0$60
Réclames — , ... 1.00

Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

BẦUF NGHIJ-VIÊN

Cứ ý riêng của bản quán thì tấm ông sau này nên ra ứng-cử.

Lê văc-Phúc
Phạm Quỳnh
Nguyễn-văn-Vinh
Phạm văn-Mẻ
Đỗ Thận
Trịnh bá Bích
Nguyễn-Tảo
Dâu-văn-Sử

Bản-quán chưa có bàn với ông nào trong bấy nhiêu ông, mà lại được tin rằng, ông Trịnh-bá-Bích đã có ngỏ lời không muốn ra ứng cử.

Nhưng mà bản quán tưởng, nếu các thân-hào trong thành-phố đã ưng ý theo như lời bàn của bản-quán, thì các ông nên coi như một việc nghĩa-vụ mà nhận lấy, chứ dựng có coi như một việc tranh-cạnh mà từ-chối lôi-thôi nữa.

Ông Nguyễn-Tảo, ông Phạm-văn-Mẻ, ông Trịnh bá Bích là quan viên nhà nước, nhưng trong chỉ-dụ chính-đốn lại hội-đồng thành-phố đã nói rằng các quan-viên nhà-nước cũng có thể bầu làm nghị-viên được, và ba ông lại cùng là những bậc có tiếng tốt trong thành phố, ông Trịnh lại là chánh chủ hội liên-hiệp các hội ái hữu, thì ông làm đại biểu cho các hạng quan viên là phải lắm rồi.

Khi độc-giả đã xem thấy cái sổ tấm ông này thì sẽ biết cho rằng bản quán thật lấy bình tĩnh mà xét bàn việc này, cho nó trúng với ý chung của bát-hộ, được như vậy tôi chắc rằng không ai tranh-cạnh nữa, vì tấm ông mà đồng-tâm với nhau ra ứng-cử, thì kết nên một cái thế-lực vô khả địch, không còn ai ra mà tranh với các ông nữa.

Mà thành-phố ta sẽ được một ban đại-biểu có tư cách hẳn-hẻn quyền-lợi của dân ta một cách thức-thời và chính đáng vô cùng.

Trước-giả cũng coi là một việc nghĩa-vụ mà ghi tê mình theo vào đó, thật tình là miễn-cưỡng, giả sử có ai là người chính đáng, thành-phố có thể ưng thuận bầu cho, mà lại đem thay vào cho, thì trước-giả hoan nghênh mà hết lòng cổ-động.

Bản quán cũng đã tính chờ đến giờ cuối cùng mới đang cái sổ này, nhưng lại nghĩ việc bầu-cử này nên làm hẳn một lần cho xong, đừng để phiền đến các ngài phải bầu đi bầu lại.

Số ra sớm thì mỗi người đồng tình vận-động cho một chút, từ nay đến chủ-nhật sau đã hành ra một cái dư luận nhất-định ở trong thành-phố rồi.

Nhất là bản-quán xin tấm ông đừng ai làm khách, mà cũng đừng ai chốn việc khó-nhọc cả.

Bản quán xin tuyên cáo cho ai nấy biết rằng, thật là tự-ý bản-quán, chứ chưa bàn ngỏ với một ai, sợ nữa nói với người trong cuộc hoặc người có tư tình đối với một ông trong tấm ông, thì lại nể nang chăm-chước không được y như cái nguyện ý của bản quán.

Nhưng khi các ngài đã chịu lời cho rồi thì xin các ngài mỗi người một phần phải nhận lấy việc vận động cho nó chu-toàn một việc đã lấy công-tấm mà bàn ra

Về phần bản-quán chỉ xin nhận việc cổ-động ở trong tờ báo mà thôi, còn như bảy ông kia giúp hộ các việc giao-thiệp ngoài. Đó cũng là lấy chân tình mà nói trước cùng các ngài dự-bảo, sau nay có thay một mình tôi không đi lại khẩn-khoản lắm, thì cũng thề cho cái tình thành-thực, đã tin cậy ở các ông kia rồi.

Trước hết hôm nay tôi hãy công-nhiên mà cổ-động việc này đối với bảy ông, mà tôi xin mời ra cùng tôi đi ứng-bảo.

Cũng trước gì dừng ai vì tình riêng mà công-kích, thì nó gọn công-việc cho chúng tôi, chẳng có vì danh-lợi riêng gì, mà dừng bắt phải dùng những phương cổ-động kịch-liệt quá.

Bản-quán thật tình không muốn thấy cái phong trào bảo-cử ganh-tranh nó lan vào dân ta, cho nên lần này là lần đầu, dung một phương-kế cổ-động rất thật-thà, chắc hẳn chưa đâu từng thấy ai dùng bao giờ cả.

Sau này nó muốn kết-quả ra làm sao, bản-quán cũng cam tâm đã thí-nghiệm một phương sách rất là chân-chính vậy.

* * *

Khi báo đã sắp in, thì bản quán được tin rằng ông Nguyễn-huy Hợi là chủ hội Trung Bắc kỳ Nông-công-thương tương-tế, và ông Sơn-xuân-Hoan chủ thương nghiệp, cũng sẵn lòng ra ứng-cử. Vậy ý-kiến của bản-quán về tấm ông nên dự-luyễn, xin hãy để vài ba hôm nữa sẽ quyết.

V.

Quan Thanh-tra Y tế Lasnet mộ 600 phu Tàu đem sang Tây Phi-châu

Trong khi quan Thanh-tra y-tế Lasnet đi công-cán sang Đông-dương, ngài có mộ được 600 phu người Tàu quán ở Quảng-châu-loan, để đem sang Tây Phi-châu.

Ngày hôm qua 26 avril, số phu ấy đã đáp tàu *Dupleix* biệt Sa-gon để sang Quảng-châu-loan. Trên tàu có đem đồ các đồ ăn uống thường dùng của người Tàu, cho hợp với cái sở thích của họ. Có cử một quan cai-trị đứng đầu trông nom họn phu ấy và một viên y-sĩ Tàu nhập tịch Pháp với hai viên y-sĩ Nam để trông nom thuốc thang. Trong khi đi bể, lại có dự bị đặt mọi chộc chớp bóng mọi cuộc hòa-nhạc Tàu, và máy hát cho thêm vui.

Kuôcq ngu'w mo'iq

á ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, đ viết Y, q viết k
Na'm yâuq :
sa'cq, huyêuf, na'ngj, hoiz, ngaw
q f j z w

HAIF DAMF

Đại Ngôn

Ba anh cùng đi một chuyến đò dọc, cũng là tình cờ không hẹn mà nên, càng đi tìm thấy để học nói khoác. Ngồi trên một nước tất-nhiên phải nói truyện bởi tài lận gió.

Bác A -- Năm ngoái tôi ở tây về, đi qua một xứ, có người lận mò hạt trai dưới đáy bể, họ lặ-n đến nửa giờ mới lên.

Bác B. -- Cũng chưa lâu, tôi thấy người thầy-thủ lận từ sáng sớm đến lúc lận mặt giới mới về ăn cơm.

Bác C. -- Cách tôi đây này đã giải giải thì bởi... tôi nữa bởi từ lên Tây về đây tất cả mất n ột tháng sáu ngày...

Hai bác kia reo ầm lên, vui mừng qua tìm được thầy rồi góp tiền nhau tặng thầy bốn chữ :

« Đại ngôn danh không ».

Kim Xuyên

Việc Y-tế ở Đông dương

(Tiếp theo)

Phàm khi có xảy ra một bệnh trong các bệnh sau này thì các viên thầy thuốc Tây Nam về ngạch thường hay ngạch binh, các bà-sẩ Tây Nam, đều bắt buộc phải trình báo lên quan trên biết.

1. Bệnh thương-hàn sang màng ruột (*Fièvre typhoïde et paratyphoïdes*).
2. Bệnh ban sởi (*Typhus exanthématique*).
3. Bệnh dịch hạch và mẩy-đờ (*variole et variloïde*).
4. Bệnh ban-đỏ (*Scarlatine*).
5. Bệnh bạch-hầu (*Diphtérie*).
6. Bệnh sốt-rét (*Choléra*).
7. Bệnh kiết-ly (*Dysenterie*).
8. Bệnh dịch-hạch (*Peste*).
9. Bệnh sốt rét vàng (*Fièvre jaune*).
10. Bệnh sốt rét sưng đẻ con (*Infection puerpérale*).
11. Bệnh sốt rét sưng đẻ con (*Infection puerpérale*).
12. Bệnh đau mắt mủ (*Ophtalmie des nouveaux-nés*).
13. Bệnh sởi (*Rougeole*).
14. Bệnh sốt rét-đề (*Fièvre de Malte*).
15. Bệnh hủi (*Lèpre*).
16. Bệnh sốt đau tuồi (*Fièvre récurrente*).
17. Bệnh sưng màng óc (*Méningite cérébro-spinale*).
18. Bệnh ngủ (*Trypanosomiase*).
19. Bệnh sốt lang người (*Piropiasmose aiguë*).
20. Bệnh đậu nhe (*Alastrim*).
21. Bệnh sưng tủy (*Poliomyélite antérieure aiguë*).

Còn những bệnh sau này thì tùy ý muốn trình thì trình :

A. Bệnh lao nặng (*Tuberculose ouverte*).
B. Bệnh ho gà (*Coqueluche*).
C. Bệnh thương-hàn (*Grippe*).
D Bệnh sốt sưng phổi (*Pneumonie ou Broncho pneumonie*).
E. Bệnh sốt sưng mủ (*Erysipèle*).
F. Bệnh quai bị (*Oreillons*).
G. Bệnh bạch-lào (*Teigne*).
H. Bệnh sốt rét-rù (*Paludisme*).
I. Bệnh bệnh trùng (*Filariose*).
J. Bệnh đi tiểu ra máu (*Bilharziose*).
K. Bệnh đau trong gan (*Distomatose*).
L. Bệnh đau mắt hột (*Trachome*).

Việc tiết-lộ những bệnh phải khai hay không khai cũng được, không phải là phạm vào sự bí-mật của nghề nghiệp.

Khi xảy ra một bệnh nào trong các bệnh không phải khai cũng được, mà bệnh ấy lại lây lan ra đến nỗi cần phải dùng những phương pháp đề-phòng, thì quan Toàn-quyền sau khi hỏi ý-kiến Thượng hội-đồng vệ-sinh, thể ra ngoài luật thêm bệnh ấy vào tổ các bệnh bắt-buộc phải trình báo.

Điều 6. — Cách thức trình báo thì theo như thường nghị-định ngày 7 février 1911 của quan Thuộc-địa bộ Thượng-thư.

Giấy khai trình gửi đến quan Chánh Y-tế bản xứ, đồng hỏi với giấy gửi cho quan Xã-trưởng, quan Đốc lý hay quan Cai-trị đầu tỉnh.

Những những khi xảy ra có bệnh dịch mùa, bệnh dịch tả, bệnh dịch hạch bệnh ban đỏ, bệnh sốt rét vàng, thì viên y-sĩ phải lập tức đánh dịch-tín mà trình báo, ở các tỉnh cũng thế, các chữ dịch sẽ tại hễ thấy hỏ-nghi là có người mắc bệnh ấy, thì phải lập tức trình quan cai-trị đầu tỉnh và viên y-sĩ biết.

(Còn nữa)

HAIF DAMF

Đại Ngôn

Ba anh cùng đi một chuyến đò dọc, cũng là tình cờ không hẹn mà nên, càng đi tìm thấy để học nói khoác. Ngồi trên một nước tất-nhiên phải nói truyện bởi tài lận gió.

Bác A -- Năm ngoái tôi ở tây về, đi qua một xứ, có người lặn mò hạt trai dưới đáy bể, họ lặ-n đến nửa giờ mới lên.

Bác B. -- Cũng chưa lâu, tôi thấy người thầy-thủ lận từ sáng sớm đến lúc lận mặt giới mới về ăn cơm.

Bác C. -- Cách tôi đây này đã giải giải thì bởi... tôi nữa bởi từ lên Tây về đây tất cả mất n ột tháng sáu ngày...

Hai bác kia reo ầm lên, vui mừng qua tìm được thầy rồi góp tiền nhau tặng thầy bốn chữ :

« Đại ngôn danh không ».

Kim Xuyên

Việc Y-tế ở Đông dương

(Tiếp theo)

Phàm khi có xảy ra một bệnh trong các bệnh sau này thì các viên thầy thuốc Tây Nam về ngạch thường hay ngạch binh, các bà-sẩ Tây Nam, đều bắt buộc phải trình báo lên quan trên biết.

1. Bệnh thương-hàn sang màng ruột (*Fièvre typhoïde et paratyphoïdes*).
2. Bệnh ban sởi (*Typhus exanthématique*).
3. Bệnh dịch hạch và mẩy-đờ (*variole et variloïde*).
4. Bệnh ban-đỏ (*Scarlatine*).
5. Bệnh bạch-hầu (*Diphtérie*).
6. Bệnh sốt-rét (*Choléra*).
7. Bệnh kiết-ly (*Dysenterie*).
8. Bệnh dịch-hạch (*Peste*).
9. Bệnh sốt rét vàng (*Fièvre jaune*).
10. Bệnh sốt rét sưng đẻ con (*Infection puerpérale*).
11. Bệnh sốt rét sưng đẻ con (*Infection puerpérale*).
12. Bệnh đau mắt mủ (*Ophtalmie des nouveaux-nés*).
13. Bệnh sởi (*Rougeole*).
14. Bệnh sốt rét-đề (*Fièvre de Malte*).
15. Bệnh hủi (*Lèpre*).
16. Bệnh sốt đau tuồi (*Fièvre récurrente*).
17. Bệnh sưng màng óc (*Méningite cérébro-spinale*).
18. Bệnh ngủ (*Trypanosomiase*).
19. Bệnh sốt lang người (*Piropiasmose aiguë*).
20. Bệnh đậu nhe (*Alastrim*).
21. Bệnh sưng tủy (*Poliomyélite antérieure aiguë*).

Còn những bệnh sau này thì tùy ý muốn trình thì trình :

A. Bệnh lao nặng (*Tuberculose ouverte*).
B. Bệnh ho gà (*Coqueluche*).
C. Bệnh thương-hàn (*Grippe*).
D Bệnh sốt sưng phổi (*Pneumonie ou Broncho pneumonie*).
E. Bệnh sốt sưng mủ (*Erysipèle*).
F. Bệnh quai bị (*Oreillons*).
G. Bệnh bạch-lào (*Teigne*).
H. Bệnh sốt rét-rù (*Paludisme*).
I. Bệnh bệnh trùng (*Filariose*).
J. Bệnh đi tiểu ra máu (*Bilharziose*).
K. Bệnh đau trong gan (*Distomatose*).
L. Bệnh đau mắt hột (*Trachome*).

Việc tiết-lộ những bệnh phải khai hay không khai cũng được, không phải là phạm vào sự bí-mật của nghề nghiệp.

Khi xảy ra một bệnh nào trong các bệnh không phải khai cũng được, mà bệnh ấy lại lây lan ra đến nỗi cần phải dùng những phương pháp đề-phòng, thì quan Toàn-quyền sau khi hỏi ý-kiến Thượng hội-đồng vệ-sinh, thể ra ngoài luật thêm bệnh ấy vào tổ các bệnh bắt-buộc phải trình báo.

Điều 6. — Cách thức trình báo thì theo như thường nghị-định ngày 7 février 1911 của quan Thuộc-địa bộ Thượng-thư.

Giấy khai trình gửi đến quan Chánh Y-tế bản xứ, đồng hỏi với giấy gửi cho quan Xã-trưởng, quan Đốc lý hay quan Cai-trị đầu tỉnh.

Những những khi xảy ra có bệnh dịch mùa, bệnh dịch tả, bệnh dịch hạch bệnh ban đỏ, bệnh sốt rét vàng, thì viên y-sĩ phải lập tức đánh dịch-tín mà trình báo, ở các tỉnh cũng thế, các chữ dịch sẽ tại hễ thấy hỏ-nghi là có người mắc bệnh ấy, thì phải lập tức trình quan cai-trị đầu tỉnh và viên y-sĩ biết.

(Còn nữa)

Nguyễn-tấn-Long xin tạm tha

Nguyễn-tấn-Long là người bị tình nghi trong việc ám-sát M. Bazin, có đơn xin tạm tha, bởi vậy ngày hôm qua tòa Thượng-thẩm đã họp, do quan chánh-án Favreau chủ tọa, để xét về việc ấy.

Việc vớt các hàng hóa ở tàu Cap Lay

Thử ba vừa rồi, tàu « *Blankenese* » lại bắt đầu công việc vớt các hàng hóa ở tàu *Cap Lay* bị đắm cứ nhưu ngoài.

Hiện còn phải kiếm các xà lan lớn để đựng các hàng hóa vớt lên được. Việc ấy cũng không phải dễ, vì ở xung quanh miền ấy chỉ có các thuyền đánh cá nhỏ thôi, những thuyền ấy không thể dùng được, phần thì vì nhiều hòm hàng hóa to quá, đại khái như những hòm đựng xe ô-tô; phần thì vì ở đó thỉnh thoảng có những cơn gió bể thổi mạnh, các thuyền nhỏ khó chịu nổi: mà tàu *Blankenese* thì chỉ cốt để giúp việc cho các nhà lận bể, chứ không sửa soạn sẵn để lấy nơi chứa các hàng hóa vớt lên được.

Công việc tàu *Blankenese* làm tự thứ hai đến giờ được dễ dàng hơn mấy bữa trước nhiều.

Trong 40 hòm giấy bạc thì hôm vừa rồi đã vớt được 39 hòm; còn thiếu một hòm nữa là mười bảy vạn rưỡi bạc (175 000 $), thì vẫn chưa tìm thấy, chắc là còn lẫn vào trong đám các hàng hóa ngổn ngang dưới đáy bể.

Xem công việc các nhà lận bể làm thật là nhanh nhẹn quá. Tuy làm một việc như thế, mà chỉ thấy im lặng như tờ, chẳng có tiếng ồn ào đó cả. Chỉ ra hiệu một cái là công nào việc ấy làm thoăn thoắt thôi.

Tên Huỳnh văn-Tỵ bắn chết một người Hoa kiều và ba người đàn bà Cao-mên đã bị chém tại Nam vang

Tên Huỳnh-văn-Tỵ đã bị xử trảm trên Nam-van ngày 21 avril vừa rồi, vậy xin nhắc sơ lược cái tội ác của nó ra đây để các độc giả nhân lãm.

Nguyên hồi năm kia 1927 tên Huỳnh-văn-Tỵ này nghe nói có một người Khách-trú buôn bán hạt tiêu giàu lắm nay tỉnh chở của về Tàu, nên Tỵ bèn đò xem kỹ lưỡng cộng mà ra tay.

Khi Tỵ đò thì biết chắc có người Khách bán hạt tiêu rất giàu tên là Bang-lou-Mon nay tỉnh giải nghệ, về Tàu an hưởng phú túc, nên ngày 5 juin 1927, người Khách ấy mới xách va-ly trong đựng mười hai ngàn đồng bạc giấy mà lìa khỏi chốn làng quê, định ra tới chợ Cần-vọt rồi sẽ kiếm tàu quá giang.

Huỳnh-văn-Tỵ bèn rủ thêm 1t bọn Khách-trú đu côn cùng núp ở mé rừng.

Khi thấy Bang-lou-Mon cỡi ngựa chạy tới thì bọn này áo ra, tên Tỵ chập đặng giây cương con ngựa của Bang-lou-Mon cỡi nên hắn đứng lại, rồi đưa súng sáu bắn Bang-lou-Mon nhào xuống ngựa chết tươi.

Huỳnh-văn-Tỵ liền đoạt cái va-ly mà đi; song đi chưa mấy bước bỗng gặp một tốp ba người đàn bà Cao-mên đi tới. Tỵ nghĩ không biết bọn nầy hồi nảy nó có thấy mình giết Bang-lou-Mon mà đoạt của ấy không, nghĩ như vậy thì hồi hộp không yên, nên bèn giả ý đi mon lại gần ba á nầy, rồi dùng lấy súng sáu ra bắn nhào hết cả.

Bắn rồi Tỵ tưởng ba nàng Cao-mên nầy đã chết hết, nên thong thả xách va li đi tuột, chẳng ngờ rong ba nàng bị bắn ấy chỉ có hai nàng chết thôi, còn một nàng thì chỉ bị thương nặng thôi.

Sau nhờ nàng Cao-mên còn sống sót đây mới rõ hết mọi việc mà bắt tên Huỳnh-văn-Tỵ. Qua ngày 2 mai 1928 tòa đại-hình mới lên án xử tử Huỳnh-văn-Tỵ nầy.

Bị chống án về Tây nay mới trở qua, nên mãi đến 19 avril đây mới đem Tỵ ra pháp trường mà xử trảm.

Một đứa con bội nghịch cầm dao chém mẹ

Bến-tre 20 Avril 1929

Tại làng Phước-mỹ-trung, tổng Minh-thiện hôm 11 avril 1929 vào lúc 4 giờ chiều có xảy ra một vụ « con chém mẹ » khiến cho những người có lương tâm trông thấy đều không khỏi đau đớn lòng.

Nguyên có một người kia tên là sáu Hường tính tình ăn ở xưa nay làm sao không động rõ. Sau Hường nầy cha chết đã lâu, chỉ còn lại một bà mẹ già.

Bữa xảy ra vụ nầy, là người mẹ của sáu Hường tính chia đất ruộng..... Vì bà xét thân bà một ngày một già yếu, gần đất xa giời, nên bà muốn sắp đặt việc gia-tư cho an bài trước khi bà chưa nhắm mắt. Việc ấy không rõ sáu Hường bất bình làm sao, mà lại nổi cơn thịnh nộ ó réo vang dậy, như thể cũng chưa đủ :

Sáu Hường lại còn xách dao vào bửa phá một cái bỏ lúa bột đổ tiêm xả, đoạn trở ra chém bà mẹ hai đao trúng nhằm bàng-tang và cườm tay, máu chảy ra lênh láng.

Đọc đến đây tất sao chư tôn cũng không khỏi chắc lưỡi, than rằng : đứa con bội nghịch đến như thế là cùng !...

Sau khi sáu Hường chém mẹ rồi thì có hương hào l ng sở tại đến lập biên-bản và l-m phúc-bẩm giải tên bất-hiếu ấy đến nhà thầy bang-biện tổng Minh-thiện.

Cái chân tướng vụ nầy chưa được biểu cho lắm, song thiết nghĩ đạo làm con mà đâm cầm dao chém cha mẹ như tên Hường nầy thì không lẽ thầy bang-biện để cho anh ta thung dung được, mà ông thân nhân-đạo công-lý cũng không thể làm lơ được.

« Công luận báo »

Cuộc thi văn tập (Kiều)

Có nhiều ngài gửi văn đến dự thi, nhưng không theo thể-thức phong kín, cứ bỏ ngỏ như thường. Hoặc người phong bì không đề mấy chữ « cuộc thi văn tập Kiều » thì bản quán xếp riêng vào một tập, đợi khi hết hạn, sẽ giao cho hội-đồng điền-duyệt.

Kỳ-hạn :

Hôm đến ngày 29 tháng ba ta nầy là cùng. Ngoài ra không thu nhận nữa, xin xếp vào tập « ngoại hạn ».

Giải thưởng :

Định lấy 10 giải, tùy thứ tự cao thấp mà có biếu bao, hoặc cả năm, hoặc sáu tháng ba tháng, văn vân. Lại « Ái-hữu tương-trợ dịch vào thư xã » cũng có biếu sách nữa, hoặc nhiều hoặc ít, gọi là tỏ chút lòng yêu văn Tân-Dân Thư-Quán góp thêm 25 bộ sách đóng giá 16 $ 75. Có B. góp thêm một cái rá thương-hảo hạng hai hộp toilé fine và hai hộp giấy viết tha thuột tốt.

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng . 24 độ

Tin đường xá

Vì trời mưa to, cho nên cái cầu bắt tạm ở Bắc-mục đỗ, đường thuộc địa số 2 từ Bắc-mục đến Vĩnh-tuy không đi lại được.

Đường mắc nghẽn chừng một tuần lễ

Tòa án binh

Phiên tòa ngày hôm qua, tòa lại còn xét xử mấy việc sau này nữa.

Việc hai người lính lê dương Schmidt và Sveglitz đóng ở Thái-nguyên can tội đào binh, ăn cắp và bội tín.

Nguyên ngày 1er novembre 1928, Schmidt và Sveglitz không xin phép mỗi người thuê một cái xe đạp của người Khách rồi trốn đi. Khi đi dọc đường, vứt xe xuống rãnh mà đi bộ; chẳng may tới Sóc-giang thì bị bọn lính đồng bắt được.

Tòa phạt Schmidt 6 tháng tù, Sveglitz 89 ngày tù.

Việc người lính lê-dương Dochnosky Stéphan và Nowakowsky Casimir đóng ở Đáp-cầu, can tội làm rầm rĩ ngoài phố, lính cảnh-sát đến can, lại đánh lính cảnh-sát rồi chạy trốn vào một nhà thổ.

Tòa tha cho trắng án.

Cuộc hòa-nhạc lại hội quán hội Khai-trí

Tối thứ hai 29 avril này, hồi 9 giờ, tại hội quán hội Khai-trí Tiến-đức. Chương trình cuộc hòa nhạc ấy như sau này :

Quatuor à cordes N° 4 en E moll (mi-mineur) de Mendelssohn

A. — Allegro assai appassionato. B. — Scherzo allegro di molto. C. — Andante. D. — Presto agitato par MM. Giroud, Abundo, Batte, Tournié.

Trio à cordes à Maurice Ravel de Roland-Manuel

A — Allegrement B. Sarabande, grave et doux comme une élégie. C. — Ronde vite, alerte et gai. par MM. Giroud Batte Tournié.

Quatuor à cordes, N° 12 en G dur (sol majeur) de Mozart

A. — Allegro vivace assai. B. — Minuetto allegretto. C - Andante cantabile. D. — Molto allegro. par MM. Giroud, Abundo, Batte, Tournié.

Tin sau cùng

Xin xem Trung Bắc buổi chiều giá bán mỗi số 2 xu.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Cuộc bau cử nghị viên thành-phố

Ở thành-phố Haiphong nay đã có tin những ông nào ra ứng cử kỳ bầu cử ngày chủ nhật 5 mai nầy là :

MM. Hoàng-ngọc-Bách. Nguyễn-ngọc-Phong tức Sy-Kỳ. Vũ-văn-Thanh, Nguyễn-Đại, Phạm-đức-Hinh. Đặng-ngọc Sau tức Tân-Hưng. Ng-văn-Tau tức Mỹ Lợi, Đặng-văn-Ngan.

Tin Trung-kỳ

HUẾ

Một cái xe ô-tô bị cháy

Một cậu kia, mới sắm được một cái xe ô-tô kiểu chạy đua khá tốt, lâu nay cậu rong chơi trong thành phố cũng ra bộ phong lưu.

Nay xe ấy đang để trong nhà xe, bỗng không mà ửa bốc cháy, cháy một cách rất chóng, liền sẵn có một người đem xe ấy ra được khỏi nhà, song tuy đem xe ra cho khỏi hại đến nhà mà thôi, chớ không tài nào mà chữa được, đã hết phương cứu chữa, rồi cũng phải chịu để cho xe cháy rực rồi tắt.

Nghề giã gạo ở đây

G.ã gạo là một công việc rất cần dùng của nhà nông, buổ, trước giã gạo để mà dùng khi nào bày ra giã gạo thì giữa sân rộng để năm ba cái cối, mỗi cối co bốn người đàn ông đàn bà hoặc con trai và con gái, vừa giã vừa hát, lắm khi nhân duyên giao kết cũng từ đó mà ra, rồi cũng nhau vậy cuộc trăm năm bởi câu hát, câu hát câu hò mà thành lời minh-thệ. Ngày nay, sự giã gạo chẳng những là một công việc cần ở trong nhà nông mà thôi mà lại là một sự ly tao của bọn làm nghề giã gạo.

Nghề giã gạo ngày nay thịnh hành lắm. Ở Huế đã có bốn năm rạp hát bội, hai rạp chớp ảnh thì ma lại có hai rạp hát g.ã gạo, mỗi rạp chứng chừng có 3, 4 trăm người. coi. Mỗi đêm cũng thu được ba bốn chục bạc.

Đọa này có chừng 10 người, trong khi ban ngày đã cùng nhau đàn hát dịnh câu hát, lúc ban đầu mới vào rạp hát cho công chúng nghe. Trong rạp giã gạo cũng như các rạp hát bội, nghĩa là cũng có trống chầu, thể thường, tùy người nghe hát theo câu hay dở mà thưởng ít nhiều.

Sự hát giã gạo nghe ra thì toàn những câu thuộc về ái-tình và đàm đãng phần nhiều. Mà khi hát thì người nghe được rõ hơn là nghe câu hát bội ở rạp hát,

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Cái phong hóa trong một nước lắm khi sự nên hay hư là do lúc đầu, nhiễm lần lần ít rồi hóa nhiều. Nếu điều nên thì hóa nên, sự hư thì thành dở.

Ngày nay cuộc giã gạo coi có lắm điều bậy quá, nếu những kẻ có trách nhiệm trong hương thôn biết các sự tệ-đoan ấy mà cấm đi, thì hạnh phúc biết bao.

THANH-HOA

Có phải lừa đảo không ?

Ngày 18 avril vừa rồi, có một người tên là Trương-duy-Bình, quán làng Dong-trung, phủ Quảng-hóa, đến sở sen-đầm trình rằng tự năm 1923 đến năm 1928 có làm thư ký tại đồn điền của M. Trần-viết-Soạn ở Mỹ-hòa, mỗi tháng lương bảy đồng bạc. Đến tháng Mai 1928, người con chủ đồn điền tên là Trần-viết-Hướng vào trông nom, thường cứ chửi mình luôn, nên bất đắc-dĩ phải xin thôi, không làm nữa.

Khi vừa thôi xong, thì người con M. Soạn đệ đơn thưa tại huyện Yên-định, ông huyện đòi bắt thì Trương-duy-Bình khất rằng xin để cho ra Hanoi nói rõ sự phải trái cùng M. Soạn.

Ngày 25 tháng chạp năm ngoái, Trương-duy-Bình ra Hanoi nói chuyện đầu đuôi, thì M. Soạn bảo phải làm một cái giấy nhận còn thiếu của M. Soạn 10 thùng rưỡi mật ong và 10 phương gạo về vụ năm 1927, thì M. Soạn lại cho việc làm, và nói với quan tha tội cho, bằng không thì sẽ bị bỏ tù và tịch-ký hết gia-sản.

Trương-duy-Bình phải nhận làm giấy ấy; khi giấy má xong, M. Soạn đánh ngay giấy nói gọi lính cảnh-sát lại bắt Bình, rồi giải về huyện Yên-định bị giam 15 ngày, chẳng hiểu duyên cớ sao cả.

Sở sen-đầm Thanh hóa hiện đã lấy cung Trương-duy-Bình như thế, để còn đợi xét xem thực hư thế nào.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : Vieux habits Vieux Amis

Cinéma Tonkinois : Folies de printemps

Cinéma Pathé : Marquitta

Cải-lương Hí-viện : Kén giới rằng oan II

Tối chủ nhật : Kén đệ tam

Quảng-lạc : Lý Tố... Lý Báo

Ngày chủ nhật : Xà-vương-mẫu, Xà-vương-Tử

Tối chủ nhật : Tạp kịch : 4 tấn

SINH, TỬ, GIÁ THÚ

SINH

Nguyễn-thị-Nghĩa, con M. Nguyễn-văn-Thủy, bán rượu ty, ở Thể giao (hộ bát).

Lương-thị-Phượng, con M. Lương-viết-Khuê, thợ cạo, ở 7 rue Lagisquet.

Nguyễn-văn-Dang, con M. Nguyễn-Tiến, préparateur, ở 11 Đỗ-hữu-Vị.

Đỗ-ngọc Minh, con M. Đỗ-ngọc-Toái chef de chantier, ở 94 bis Boulevard Gambetta.

Vũ-mộng-Ngọc, con M. Vũ-văn-Vượng, bán rượu ty, ở 62 phố hàng Gạch.

Nguyễn-thị-Tỷ và Nguyễn-thị-Ty, con M. Nguyễn-văn-Mơt, ở Phù-diễn (Hadong)

Trần-thị-Lâm, con M. Trần-ngọc Bàn, ở Vân-hồ (hộ bát).

Nguyễn-văn-Nội, con M. Nguyễn-v Cực, thợ mộc, ở 33 hàng Quạt.

Trần-văn-Thắng, con M. Trần-v-Thắng, làm bếp, ở Amiral Courbet.

Nguyễn-thị-Hà, con M. Nguyễn-h-Rung, thợ điệu, ở 5 hàng Gia.

TỬ

M. Nguyễn-văn-Ngà, 65 tuổi, ở Trung liệt (hộ lọt).

Trịnh-ngọc-Toản, 16 tuổi, con M. Trịnh-lâm-Khanh, ở 31 phố Quan thánh.

Mme Lê-thị-Ty, 60 tuổi, ở ngõ hàng Khoai.

Bùi-thị-Mão, 3 tuổi, con M. Bùi-huy-Lan, ở 60 phố Sinh-từ.

Nguyễn-đức-Ninh, 4 tháng, con M Nguyễn-đức-Phúc, ở Cổ giám.

Cuộc sổ số của Viện Quang-Chất Đông-dương

(Loterie de l'Institut du Radium de l'Indochine)

Những số trúng chia ra sau này:

1 số	12.000 $ 00	4 số mỗi số được	500 00
1 số	4.000 00	20 số —	100 00
1 số	3.000 00	40 số —	50 00
4 số mỗi số được	1.000 00	80 số —	25 00

Mỗi vé : 1 $ 00

Ngày mở số : 1er Mai 1929

Có bán vé tại Bản-quán

N. B. — Các ngài ở xa gửi mua, xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé gửi về lại, tính như sau này:
Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé : 0 $ 20
Từ 1 vé đến 10 vé, 0 30

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO :

Gạo hạng nhất, một tạ	11 $ 30
— nhì, —	10 40
— ba, —	9 50
Thóc hạng nhất, —	6 50
Bắp ngô — —	6 60

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước : 121 00

CÁC TIN TÀU

Tàu *d'Artagnan* đã ở Marseille khởi hành ngày 22 mars sang Tàu và sang Nhật.

Tàu *Azay le Rideau* đã ở Marseille chạy sang Đông dương ngày 27 mars.

Tàu *Canton* đến ngày chủ nhật 28 avril hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 4 phút tối 27 avril.

Tàu *Gouverneur Général Roume* đến ngày 5 Mai này ở Saigon sẽ chạy đi Singapore chứ không phải ngày 6 Mai như đã định trước.

Vậy thì chuyến xe-hỏa tốc-hành Hanoi — Saigon ngày 3 này không thể mang thư kịp vào Saigon để chuyển sang chuyến tàu ấy.

CÁC VIỆC LĨNH TRƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 14 Mai 1929 hồi 15 giờ. — Tại sở Thương-chính tổng-cục ở Hanoi và sở phó Thương-chính Saigon sẽ đấu giá mua 155.000 cái túi đay mới và 3.000 cân dây để đựng muối.

Điều-lệ xem tại phòng thứ ba sở Thương chính Hanoi và tại phòng kế-toán sở Thương-chính Haiphong và Saigon.

Ngày 10 Juillet 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở hỏa-xa (la-ga Hanoi) sẽ đấu-giá mua 65.000 kilos dầu lạc máy mà 50.000 *kilos* giao tại Hanoi và 15.000 *kilos* giao tại Tourane.

Điều-lệ xem tại sở Hỏa-xa (ga Hanoi, trên gác) tại sở Service Maritime Haiphong và tại kho xe-hỏa (Magasin annexe des chemins de fer) Tourane.

« Âu-Tây tư-tưởng »

Là tên một thư-cục của bản-quán mở ra chỉ chuyên dịch các sách Tây rất hay, chia làm ba loại,

A. Sách văn-chương kinh-điển (bìa vàng)

B. Sách đọc cho vui (bìa đỏ)

C. Sách dạy phổ-thông (bìa xanh).

Mỗi tháng ra hai quyển bán mỗi quyển 5 xu (0 $ 05).

Hiện đã in ra những sách sau này:

ALEX. DUMAS :

1. BA NGƯỜI NGỰ LÂM PHÁO THỦ : toàn bộ 18 quyển nhỏ, mỗi quyển. 0 $ 05 hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa toàn bộ 1,00

FÉNELON :

2. TÊ LÊ-MẠC PHIÊU LƯU KÝ : toàn bộ 10 quyển nhỏ mỗi quyển. 0,05 hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa toàn bộ. 0,60

DE LA BROSSE :

3 LỊCH SỬ ÔNG PAUL BERT : có ba quyển nhỏ mỗi quyển . . . 0,05 hoặc đóng vào 1 quyển lớn có bìa trọn bộ. 0,15

J. SWIFT :

4 QUI-LI VE DU KÝ : có ba quyển nhỏ mỗi quyển . . . 0,05 hoặc đóng làm 1 quyển có bìa trọn bộ. 0,15

PERRAULT :

5. CHUYỆN TRẺ-CON : 1 quyển nhỏ. 0,05

MOLIÈRE :

6 NHỮNG HÀI KỊCH CỦA TIÊN-SINH ; có 5 quyển nhỏ mỗi quyển. . . . 0,05

LA FONTAINE :

7. THƠ NGỤ-NGÔN : (văn Pháp và văn Quốc-ngữ đối nhau) có 2 quyển nhỏ mỗi quyển. 0,05

Tiền cước gửi Recommandé :

Mỗi quyển nhỏ	0 $ 12
1 bộ « Ba người Ngự Lâm Pháo Thủ »	0 . 30
1 bộ « Tê Lê Mạc Phiêu Lưu-Ký » . . .	0 . 20
1 bộ « Lịch-Sử ông Paul-Bert	0 . 13
1 bộ « Qui-Li Ve Du-Ký »	0 . 13
1 quyển « Chuyện Trẻ con »	0 . 12
1 quyển « Hài-kịch Molière »	0 . 16
2 quyển « Thơ Ngụ-ngôn »	0 . 13
Cả 7 thứ gói làm một gói	0 . 50

Hiện đương in :

1. DE BALZAC :

MIẾNG DA LỪA

2. LE SAGE :

GIL BLAS

Ai muốn may quần áo Tây lịch sự, nhanh chóng thì nên đến hiệu
Tô-hồng-Anh phố Bờ hồ số 9
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có máy móc hỏng thì nên đến :
. . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu-thanh tốt nhất bán và cho thuê ở :
Etablissements Indephone
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy đẹp tốt đẹp thì nên đến :
G. M. R.
Demange
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến :
Banque de l'Indochine
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những :
Hiệu Nestlé
. . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có :
MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến :
G. M. R.
Phúc-Vinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn già hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến :
Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đạc thì nên đến :
G. M. R.
Nhà tâm tâm
Trịnh-xuân-Nghĩa
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến :
G. M. R.
L. U. C. I.
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến :
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem :
Cinéma Palace
— Tonkinois
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu :
Vinh-Mậu
Kim-Thái
Ninh-Thái
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến :
Pharmacie Montés (Nhà ba chuông)
— Chassagne (Phố hàng Khay)
— Blanc
— Gillet (Vinh)
M. Rondon (Haiphong)
M. Hélary (Haiphong)
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh :
Quan Đốc-tờ : Loubet
— Piquemal
— Blot
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2

Ai có đồ cũ và quốc-trái muốn bán thì nên đến :
Hiệu Đức-Long
Hoàng-xuân-Lan
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sơn bàn thì nên đến :
MM. Deleule & Detouillon
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến :
G. M. R.
Ferroud
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có :
Hiệu Hai Chinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến :
Tân Dân Thư Quán
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thửa câu đối phúng mừng thì nên đến :
. . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

22, RUE LAMBLOT (PHỐ NHÀ THỜ) MÁY NÓI SỐ 150

Có các lớp từ Đồng ấu (cours Enfantin) đến Cao-đẳng (cours Supérieur).

Ngày giờ học và chương-trình theo y như các trường công. Buổi tối bao giờ cũng có lớp chuyên dạy chữ Pháp cho các học-trò thi vào làm các công sở hay vào học các trường Cao-đẳng tiểu học nhà nước.

LAIT FRAIS STÉRILISÉ NESTLÉ

Le meilleur des laits
Garanti absolument pur

SE CONSERVE INDÉFINIMENT
DANS LES CLIMATS LES PLUS CHAUDS

SÁCH MỚI BẰNG TIẾNG PHÁP

Une des énergies françaises Paul-Bert

tức là lịch sử ông Paul Bert có tượng đồng ở vườn hoa ngay tòa ốc lý.

Người nước ta ai cũng nhớ mang máng cái công đức lớn của ông Toàn quyền Paul Bert mà không ai biết đích lịch sử ông thế nào Nay quan Thống đốc Nam kỳ Blanchard de la Brosse mới bỏ cái khuyết điểm ấy. Ngài đã soạn ra sách này in bản mộ lần đã hết rồi, lại vừa cho bản quán tái bản bằng giấy thường, trong có vẽ, mỗi quyển bán có 0p.20,

Tiền cước gửi mỗi quyển 0p.12.

Số 49

Người ngọc rơi châu

(Mỹ-nhân lệ)

美人淚

Trước giả : LÝ-ĐỊNH-DI
Dịch-giả : NGUYỄN-ĐỖ-MỤC

. . . Nàng mở tập sách ở trên thư-án ra xem, bỗng thấy có một phong thư, trên mặt phong bì có đề tám chữ : « Nhân-nhân quân-tử cộng giám khổ-trung » nghĩa là các bậc hiền-nhân quân-tử, xin soi xét cho cái nỗi khổ-tâm này.

Nàng Huệ-hoa rất lấy làm kinh-ngạc mà rằng :

— Cái gì thế này !

Nàng vội-vàng mở phong thư ra xem thì thấy trong thư có bốn câu thơ như sau này :

« Phong-trần lao-lực kiếp phù sinh,
« Tạ-tuyệt nhân-gian chán thế-tình.
« Nông-nỗi phiêu-lưu chi xiết kể,
« Xương tàn xin gởi chốn rừng xanh. »

Nàng Huệ hoa đọc xong, động lòng xót-thương, một bức khăn tay, nước mắt ràn-rụa. Bấy giờ nàng mới tin lời nàng Băng-hoa nói là quả không lầm. Nàng Huệ-hoa cầm bức thư đem về, sang thăm nàng Băng-hoa. Khi ấy nàng Băng-hoa đang sai bảo các nô-tỳ thu-xếp công việc trong nhà, trông thấy nàng Huệ-hoa vào, vội vàng chạy ra đón.

Nàng Huệ-hoa thở dài một tiếng mà than rằng :

Quả như lời em nói, chàng Vi-đình đã điên-rồ mà bỏ đi rồi !

Nàng Băng-hoa liền hỏi :

— Đầu đuôi thế nào ?

Nàng Huệ-hoa kể lại cho nghe, và trao bức thư cho xem. Nàng Băng-hoa cầm đọc, cũng ứa nước mắt khóc, lại bàn với nàng Huệ-hoa rằng :

— Việc này chẳng biết có nên nói cho thân-phụ tôi biết hay không ?

Nàng Huệ-hoa nói :

— Vừa rồi em nói thúc-phụ đã có lòng hối-hận, nay chàng Vi-đình lại như thế này thì chi bằng ta cứ nói thẳng cho thúc phụ nghe.

Nàng Băng-hoa nghe lấy làm phải, mới rủ cả nàng Huệ-hoa cùng đi vào phòng người cha. Nàng Huệ-hoa vào trước, nàng Băng-hoa vào sau, giãi bày hết mọi nỗi đầu đuôi. Người cha nàng Băng-hoa nghe xong, thở dài mà than rằng :

— Hai đứa con gái ngây thơ của ta, đều bị con yêu-quái (trỏ Thẩm-thị) kia nó làm hại. Mẹ con ở dưới suối vàng có biết, tất cũng phải phàn nàn mà chê ta là kẻ già-lẫn vậy. Dòng-dõi nhà họ Kim, ngày nay chỉ còn trông vào có một mình chàng Vi-đình. nay chàng bỏ đi đâu mất, khiến ta nghĩ càng thêm thương. âu là ta phải sai người đi tìm chàng về mới được.

Nàng Băng-hoa nói :

— Cánh bèo mặt bể, đến đâu là nhà, thân-phụ biết tìm đâu cho thấy. Việc này chẳng khác nào như mò kim đáy bể, khó-khăn biết dường nào !

Người cha nói :

— Ta sai người đến Thượng-hải đăng báo, họa may chàng có xem thấy mà về chăng.

Nàng Băng-hoa vâng dạ, rồi lại khóc mà nói rằng :

— Nhà chàng Vi-đình từ khi hai thân tạ-thế rồi, người chị là nàng Tĩnh-nghi cũng tạ-thế. Việc thừa tự sau này, chỉ còn có một mình chàng Vi-đình, nay chàng đi mất thì biết trông cậy vào ai. Vả chàng nghĩ thật câu-nệ thái quá, giả-sử chị Thiều-hoa tôi ở dưới suối vàng có thiêng, tất cũng phải đau lòng mà rơi giọt lệ vậy.

Người cha lại thở dài mà rằng :

— Băng-hoa con ơi ! việc đã qua rồi, còn nói chi nữa ! Từ đây về sau, ta chỉ còn có một con, con chớ theo lối như chị Thiều-hoa con nhé. Hôm trước nhà họ Từ viết thư đến, giục con trở về Sơn-đông, ta theo lời con yêu-quái kia mà gả chồng cho con như thế, thật là hối-hận không biết dường nào. Nay ta biết xử-trí thế nào cho con được vạn toàn, để mà chuộc lại những điều tội-lỗi về trước.

Người cha nói đến đấy thì bỗng có đứa tiểu tỳ chạy vào mời nàng Băng-hoa, nàng Băng-hoa lại cùng nàng Huệ-hoa cùng đi ra. Chín chục thiều-quang, tiết xuân ấm-áp, nàng Đồng-anh bấy giờ bệnh đã bớt nhiều, dần dần xuống giường đi lại được.

Vả nàng Đồng-anh hàng ngày cùng Huệ-hoa và Băng-hoa nói chuyện, chị em cùng nhau than-thở, thành ra con ma tật-bệnh cũng phải lui xa. Chỉ còn một nỗi chàng Kiếm-lư cùng chàng Vi-đình, hai người đều tuyệt-vô âm-tín, khiến cho nàng chẳng một phút nào có thể nguôi lòng được.

Một đêm, mấy chị em đang thắp đèn cùng ngồi nói chuyện với nhau, bỗng thấy đứa tiểu-tỳ vén màn chạy vào, nói có giấy-thép ở Tầm-dương gởi đến. Ba người biết là tin chàng Kiếm-lư. Huệ-hoa và Băng hoa vội-vàng chạy ra, nàng Đồng anh cũng tựa vào đứa nữ-tỳ mà đi theo sau.

Khi ra đến nhà ngoài, người nhà giấy-thép còn đứng chờ tại đấy, đưa giấy-thép cho nàng Huệ-hoa nhận rồi quay đi. Nàng Huệ-hoa mở xem thì trong giấy-thép có mấy câu sau này : « Tôi vừa ở Giang-tây về, được tin nàng còn sống, nhưng ốm nặng lắm, xin nàng đến ngay. » Trên đầu đề tên nàng Đồng-anh mà cuối cùng ký tắt một chữ Kiếm.

Nàng Đồng-anh bấy giờ cùng Huệ-hoa và Băng-hoa cùng đọc giấy-thép. Nàng đọc xong, vừa mừng vừa lo. Mừng là mừng về chàng Kiếm-lư hãy còn sống, chắc rằng gặp-gỡ có lúc ; lo là lo về chàng Kiếm-lư bị ốm nặng, chưa biết sống chết thế nào. Mấy câu vắn-tắt trong lời giấy-thép, không sao mà đoán được rõ.

Nàng Đồng-anh cầm cái giấy-thép bàn với Huệ-hoa và Băng-hoa thì hai nàng đều bảo rằng :

— Nàng Đồng-anh yếu nặng mới khỏi, không nên đi đường xa, sợ bị cảm lại thì biết làm thế nào.

Nàng Đồng-anh không cho là phải mà bảo rằng :

— Tôi sợ để cho chàng mong-mỏi.

Nàng Huệ-hoa nói :

— Ta hãy đánh giấy-thép sang Tầm-dương trước.

Nàng Đồng-anh cũng không nghe, nhất-định đi ngay. Nàng lại tựa vào đứa tiểu-tỳ mà trở về phòng. Nàng Huệ-hoa thì Băng-hoa theo vào. Nàng Huệ-hoa thì sang nói chuyện với bà mẹ, để bàn xem nên xử-trí thế nào.

Bà mẹ nàng Huệ-hoa cũng bảo nàng Đồng-anh không nên đi, nhưng nàng Đồng-anh tấm lòng nhi-nữ, như ngây như dại, bấy lâu không một phút nào quên được chàng Kiếm-lư, nay bỗng tiếp được tin chàng Kiếm-lư thì nàng chỉ muốn sao mọc cánh mà bay đến ngay được, thế là mãn-nguyện, khi nào nàng chịu ngồi yên.

Buổi tối hôm ấy, nàng Đồng-anh giục đứa nữ-tỳ thu-xếp các đồ hành-lý. Nàng cử-động hơi nhọc-mệt thì đến nửa đêm lại lên cơn ho. Nàng Huệ-hoa thở dài mà bảo rằng :

— Em Đồng-anh ơi ! Em mới hơi cử-động nhọc-mệt một chút, đã như thế rồi, thế thì em đi thuyền-bè sao cho được ! Chị thiết-tưởng hãy đợi trong một bai ngày, chị thu-xếp việc nhà, rồi cùng đi với em, em nghĩ thế nào ?

Nàng Đồng-anh nhất-định không nghe. Ngày hôm sau, nàng Huệ-hoa nói với bà mẹ, xin cùng đi với nàng Đồng-anh. Bà mẹ miễn-cưỡng mà phải cho đi, lại cho một trăm bạc để hai người dùng làm tiền lộ-phí, định đến sáng hôm sau nữa thì khởi hành. Đêm hôm trước, nàng Băng-hoa cùng Huệ-hoa và Đồng-anh nỉ-non trò-chuyện, để tỏ tình trong khi tiễn-biệt.

(Còn nữa)

Le Gérant NGUYỄN VĂN LUẬN
Imprimerie du Trung-Bắc Tân-Văn

TA ZÚP TA

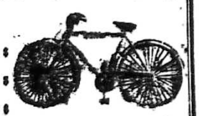
HIỆU TÔI BÁN BUÔN BÁN LẺ

1° Tủ bạc khóa chữ toàn bằng thép.
2° Máy remington viết chữ quốc-ngữ
3° Ciment và đủ các thứ sắt làm nhà cửa cầu cống.
4° Bao gai, dây gai, bao cói, cũ có, mới có, đủ các hàng.

Xin quí-khách chiếu-cố,
ĐỨC-LONG-HIỆU
90, Phố Mã-mây, Hanoi

"FURAN" Bán chiêu hàng "S.A.F."

FURAN

Standard, sơn đen, 1 máy hãm, đủ đồ phụ, bảo-hành 3 năm, kền thực tốt . . . . 32 $
Bảo hạng sơn đen, 2 máy hãm, đủ đồ phụ . . . . 35 $
Có « yên hạng nặng » và chắn xích . . . . 38 $

Bán tại: nhà M. DEB'OLLE, 116, đường Quan-Thánh, Hanoi

MY-LAM

21, Rue Takou, Hanoi — Téléphone N° 213.

HÃNG XE Ô-TÔ CHỞ HÀNH-KHÁCH

Chạy đường Hanoi - Sontay - Trung-hà.
— Hanoi - Sontay - Tong.
— Hanoi - Hà-đông - Vân-đình.
— Hanoi - Hưng-yên.

Kính trình các Quý-khách được biết rằng: đường HANOI - SONTAY TRUNG-HÀ và TONG, mỗi ngày Bản hiệu có 20 chuyến xe ngược và 20 chuyến xe xuôi, xe chạy đúng giờ, dù đông hay vắng, cứ đúng giờ là chạy không nói giối lưu khách lại hai ba tiếng đồng-hồ mới chạy. Bản-hiệu có 20 chiếc xe vừa xe chạy chợ và xe chở chuyến, toàn là xe sạch-sẽ và máy chạy tốt, các Quý-khách không còn nghi-ngại gì khi xe hỏng máy dọc đường không có xe thay.

Bắt đầu từ 25 Avril 1929, Bản hiệu lại thêm một chuyến xe chạy:
HANOI - SONTAY hồi 6 giờ chiều
SONTAY - HANOI hồi 4 giờ 45 sáng

Trừ những xe chạy chợ, Bản-Hiệu lại có xe hòm và xe thường để các Quý-Khách thuê đám-cưới hay là du-lịch.

MY-LAM

NHÀ GIỒNG RĂNG

TRẦN QUANG MINH

Bản-hiệu lập tại phố hàng Bông-Lờ số nhà 199 Hanoi, đã lâu năm chuyên về nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng trắng, đen, vàng, bạc; nhổ răng, chữa sâu răng, và răng, răng đen đánh trắng, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già gẫy hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác, đã xinh đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nó cũng như răng thật không bận bịu gì cả.

Nay bản-hiệu kể mấy thứ giá thường đăng tạm như sau này.

RĂNG

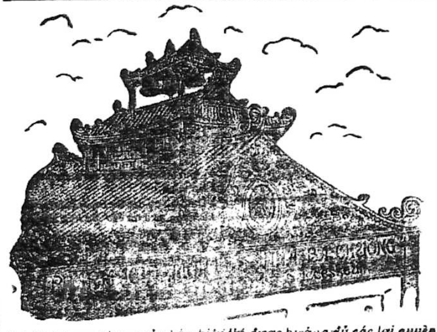
Vàng một cái	[illegible]
Bạc một cái	[illegible]
Trắng một cái	[illegible]
Đen một cái	[illegible]
Đen đánh trắng một bộ	[illegible]

Giồng nhiều có hạ giá

Các quý-khách qua bộ lại bản-hiệu, hoặc làm hoặc hỏi han điều gì bản-hiệu xin [illegible] cắt nghĩa minh-bạch, và xin [illegible] làm nên được như ý.

Các quý khách ở tỉnh khác cần mời đến quý-tỉnh làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về. Bản-hiệu sẽ có người đến tận nơi làm và giá phải chăng.

Kính cáo
TRẦN-QUANG-MINH
Ouvrier Dentaire
199, Rue du Coton — Hanoi

Quí-khách mua hàng của bản hiệu thì được hưởng đủ các lợi quyền.
1° Bản-hiệu bán hàng rất chiều khách và rất chung-thành với khách.
2° Bản-hiệu gửi hàng đi rất chóng và hàng gói ghém rất cẩn-thận.

Dépuratif Riba.

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: **1 $ 30**

Pommade Ribal

Làm cho dỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: **0 $ 80**

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi

Nhà Bản-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ-rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert Hanoi.

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

Mỗi dòng chữ 0 $ 10 một lần

Bản-quán mở ra mục này, cốt để giúp các bạn đọc báo, cần mua-bán đồ-đạc thứ gì, thật rất dễ tìm mà giá đăng vào mục này lại rẻ tiền.

Giá tính cứ 0 p. 10 một dòng, các ngài chỉ mất độ 2, 3 hào cũng có thể đăng báo được. Không những thế lại con tiện cho ngài nào cần mua-bán thứ gì, cứ xem lời rao vặt, đã chia ra từng mục, thật tiện mọi đường.

Giá 0 p. 10 một dòng, là tính cho các ngài không mua báo đồng-niên, còn ngài nào mua báo đồng-niên, khi nào muốn đăng vào mục rao hàng này, thì xin gửi cho bản-quán cái giấy cuốn-báo, bản-quán xin tính rất rẻ 0 p. 08 một dòng.

B. Q.

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

Bán ba cái nhà ở Nam-định tại phố Hàng Song, là số nhà 73 -- 79 và 81, hai cái hai từng và một cái một từng. Ai muốn mua xin hỏi tại số nhà 73, phố hàng Song, tỉnh Nam-định. 7.750

BÁN: 1° Đất rộng chừng 590 m² tại phố Quan-Thánh ở vào số 79 và 81, giá 13 $ một thước.
2° Nhà để buôn bán có gác và nhà dưới, đất rộng chừng 3.100 m² tại Đáp-cầu, Rue Principale.
Hỏi tại: 43, Đường Gia-long, Hanoi. 7.752

Đồn-điền, ruộng, trại
(Concession, rizières, propriétés rurales)

Bán một cái trại chừng 4.000 thước tây, chia làm hai lô, ở phố Hà-văn, Hà-đông, trong có nhà tây.
Hỏi: 81, Route Mandarine, Hanoi. 7.749

Nhà cho thuê
(Maisons à louer)

Có một cái nhà hai tầng mới làm cho thuê ở Ngõ Đục, đằng sau phố hàng Cót. Hỏi tại: số 95, phố hàng Bồ. 7.732

Tìm người làm
(Offres d'emplois)

Cần dùng Géomètres, arpenteurs và dessinateurs người bản-xứ.
Hỏi tại: Bureau d'Etudes Woisthenrich, 40 Bd. Henri-Rivière, Haiphong. Phải có giấy chứng-chỉ tốt. 7.715

Lạc con
(Ai có thấy đứng hàng ấy thì ...)

Tên tôi là Nguyễn-văn-Dị, Phó quản-đoàn Hongay, có đứa con giai tên là Nguyễn-nhật-Tân, 13 tuổi rưỡi, đương học lớp nhì trường Pháp-Việt Hải-dương tự-nhiên đi mất, mà hình-giáng nó không gầy không béo, mặt vuông, da trắng, chân tay dài rộng, và chân trái nó ngón út có xẹo.
Ông bà nào thấy nó ở đâu, gửi thư cho tôi biết, hoặc dẫn nến Hongay cho tôi, tiền phí-tổn tôi xin chịu, và tôi đa-tạ lắm lắm. 7.744

Tôi có đứa con giai 16 tuổi, tên là Quản-văn-Ngoạn, người đẫy-đà, mặt tròn, mắt him, mặc áo the, đội mũ trắng, đi giầy ta, đương học trường hàng Than, không biết vì cớ gì bỏ nhà đi đâu đã một tuần-lễ nay. Tôi nhờ các ông, các bà thấy cháu ở đâu, hoặc đến chơi cùng con các ông, các bà, xin nhờ các ông, các bà cho tin lại nhà cho tôi biết, tôi xin cảm-tạ.

Quản-Tụy
7.748 Phố hàng Giấy Đồng-xuân, số 9.

MỚI XUẤT BẢN — QUYỂN SÁCH NÊN ĐỌC:

47 Điều Giáo-Hóa Triều Lê

Dịch ra chữ Pháp

LES 47 ARTICLES DU CATÉCHISME MORAL DE L'ANNAM D'AUTREFOIS
Expliqués et traduits en français
par
TRẦN TRỌNG-KIM

Bài tựa bằng chữ Pháp của M. R. CRAYSSAC

Giá bán, mỗi quyển . . . . 0 $ 30
Tiền cước Recommandé gửi đi các nơi mỗi quyển . . . 0 [illegible]

Bán tại bản quán và các hàng sách

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển. . . . 0 $ 30
Tiền cước mỗi quyển . 0 , 15

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh vi cẩn thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Nhà khi cơ thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2 $ 25 một litre

Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Xà-phòng Cadum

Một thứ xà-phòng tinh hảo mà không có chất rát da như xà-phòng Cadum rất oăn để giữ vệ-sinh cho ngoài da.

Dùng nó lại còn lợi nữa, vì rằng nó không thấm nước, nó khó mãi cho nên dùng được đến hết, không phí phạm chút nào.

NGẬM MỘT HƯỜN

VALDA

TRONG MIỆNG

Thì Khỏi đau đóc giọng, Khan cổ, Khỏi nóng lạnh, sổ mũi, và lại Không ho.

Có nghẹt mũi, ho nhiều, mà ngậm được thuốc ấy thì cũng hết liền.

— ẤY LÀ —

một thứ thuốc thần hiệu lắm

ĐỂ MÀ TRỊ

các chứng bịnh ho lao và tức ngực.

THUỐC HƯỜN VALDA

có bán cùng trong các tiệm thuốc

Có mua thì nhớ coi trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

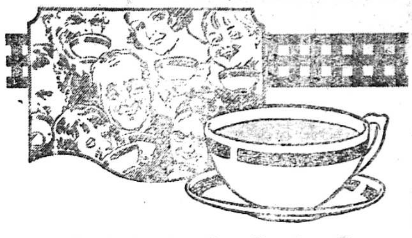
Đã năm mươi năm nay nhiều người cũng đã biết nước có chất sắt là một thứ bổ ích cho họ, nên họ bắt chước mà nung những đanh sắt cho đỏ rồi bỏ ngâm vào bình đựng nước. Như thế thì nước ấy không bổ ta gì cả, vì nếu người ta muốn cho thuốc với sắt mà ngấm vào trong thân thể được thì tất phải chế tạo ra cũng giống như nguyên chất của thứ ăn mới được. Chính một ông danh-y là quan bác-sĩ Rabuteau ở Ba-lê, ngài đã tìm ra cái lợi của sắt mà chế lẫn với thuốc để ngấm vào thân thể, là thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thực là công-hiệu lạ lùng.

Chỉ dùng vài lọ, đỏ da thắm thịt, sức lực mạnh mẽ, khỏe mạnh lạ lùng, trong mình khoan khoái.

Ăn uống dễ tiêu và lại khỏe mạnh như thường.

Ở các tiệm bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

PHOSCAO

EXQUIS DÉJEUNER
PUISSANT RECONSTITUANT

Aliment conseillé par tous les médecins aux malades, aux convalescents et aux vieillards.

ENVOI GRATUIT D'UN ÉCHANTILLON

BÁN TẠI :
Grands Magasins Réunis
d'HANOI

Có đường.	Mỗi hộp :	6 fr 25
«Valtine» cho trẻ con ăn.	»	6 fr 25
Không có đường.	»	8 fr 25

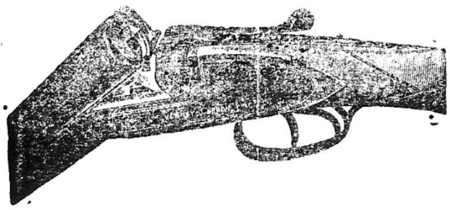
Trung Bắc Tân Văn

DELEULE ET DETOUILLON

20, Phố Tràng-thi, Hanoi

Súng và thuốc đạn Hiệu « *Verney Carron* »

MUỐN HỎI TIN TỨC GÌ HAY GIÁ CẢ SẼ TRẢ LỜI NGAY

RƯỢU BẠT-HÀ **GET.**

PIPPERMINT GET

rượu này uống đã mát mẻ và mát khan tiếng.

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs

5, Rue Tronchet, PARIS

21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

J'offre aux Lecteurs et Lectrices la possibilité de faire agrandir LEURS PORTRAITS DE FAMILLE

Il suffit d'envoyer une photo, soit individuelle ou groupe sur lequel on spécifiera la personne que l'on désire faire reproduire à M. P. CLAMENT, artiste-portraitiste 51, r Ordener, Paris (18e), qui la retournera avec l'exemplaire intact, un agrandissement 30 × 40 d'un fini et d'une ressemblance irréprochables prêt à être encadré, au prix de 35 fr. rendu franco à domicile avec emballage solide et bien conditionnée. Délai 30 jours environ. — Mes travaux sont les plus artistiques, les plus ressemblants les moins chers de tout Paris. Ma devise est : *Travail, Loyauté, Honnêteté.*

Agences d'annonces en Europe :

SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité

14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe)

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu và dùng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là :

HO
HO GIÓ
GHÍP (Cảm thiên-thời)
HEN

và tóm lại là hết thầy các chứng-bệnh về khí-quản.

ĐIỀU-ĐỘ UỐNG : *Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.*

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã quá mười lăm tuổi dùng.

Bán tại hiệu Bào-chế :

CHASSAGNE

Ông LAFON và LACAZE

Bào-chế đệ nhất hạng, kế nghiệp

59, phố Paul Bert, Hanoi

GIÂY NÓI SỐ 96

Cách thức tra thuốc COLLYRE JAUNE

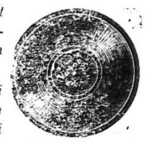
Của bác-sĩ CASAUX — 0$30

Của bác sĩ CASAUX — 0$30

Bán tại hiệu Bào-chế « CHASSAGNE »

59, Rue Paul-Bert — Hanoi.

NÊN CHÚ Ý!

Đã có mấy hội hiệu Việt-nam lo ngụy tết ... hoàn cầu mà chỉ có hội ÉTABLISSEMENTS INDOPHONO được độc quyền bán ở Đông-dương này thôi.

Vừa nhận được rất nhiều đĩa hát mới ... các điệu mới bán nhưng ... ở các rạp hát An Đông-... hợp ... bản hát mới ... thì lại ... Các ngài ở xa nên gửi thơ về lấy catalogue.

ÉTABLISSEMENTS INDOPHONO

58, Rue Paul Bert, Hanoi

Succursales : 48, Rue Paul Bert, Haiphong.

PHARMACIE MONTÈS HANOI

NHÀ ĐỒNG HỒ BA CHUÔNG

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ

33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai : **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE

59, Phố Tràng-Tiền

HANOI

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ . . . . Một litre :* **2$10**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước: Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghíp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai :* **1,50**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3003

RƯỢU BỔ DAMIANI

Véritable Vin du Cap-Corse au Quinquina

Có tiếng đã nửa thế-kỷ nay.

Uống trước bữa ăn, thì ngon cơm, sau bữa cơm uống chẳng miệng rất thơm ngon, người già yếu, mới ốm khỏi, thức đêm lao-lực, uống bồi-bổ sức mạnh.

Phải nhận kỹ thứ Rượu DAMIANI kẻo nhầm với các thứ Vin du Cap-Corse khác.

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xà, Saigon, Pnom-Penh.

3007

NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ THỨ 3633 | MỖI SỐ: 0$02 | NGÀY THỨ HAI 29 và THỨ BA 30 AVRIL 1929

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
63, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-ĐỤC
Administrateur gérant: [illegible]

Adresse télégraphique: TRUNGBACTANVAN HANOI
Téléphone n° 160

Bản-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page:
Une seule insertion . . . . 0$80 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . 0$10 la ligne

Iq-kiênq cuaz môtj nhaf ngôn-luânj nu'o'cq Myw dôiq vo'iq viêcj taoz-hôn

II

Và lại việc này không những là quan-hệ đến sự sinh sản mà thôi, cả đến trí-thức của loài người và sự văn-minh tiến-hóa cũng quan-hệ vào đó. Từ đời xưa đến đời nay, người lão đại thường hay bảo thủ, người thiếu niên thường hay tiến thủ, hai bên cạnh tranh với nhau, mới thành ra cuộc tiến-hóa, cho nên đời nào có sự tiến-hóa của đời ấy, chúng ta chia một thế-kỷ làm ba thời kỳ, sao bằng chia làm bốn thời kỳ, sự tiến-bộ lại nhanh chóng hơn. Những vợ chồng tảo hôn, khi con cái đã đến tuổi trưởng thành, cha mẹ tuổi cũng còn giàu, sức cũng còn mạnh, cho nên cổ-động được chí khí và xúc động được tư-tưởng của bọn thiếu-niên. Còn những người trì hôn, tuổi đã già mới đẻ con, thế mà muốn khiến cho người ấy cùng với bọn thiếu-niên cùng mưu cuộc tiến-hóa, tôi sợ rằng không thể nào được. Những người chủ trương cái lý thuyết trì hôn, cái kiến giải đại khái có mấy điều này:

Một là thân thể cha mẹ được hoàn mãn sung túc;

Hai là cha mẹ trí-thức đã hoàn toàn, kén chọn được đôi lứa xứng đáng;

Ba là tài lực của cha mẹ đối với việc nuôi con cũng hoàn-toàn;

Bốn là người cha đã kiếm được nhiều tiền, có thể nuôi được vợ con.

Năm là theo lời những nhà thống kê, thì người ta tuổi già mới đẻ con, những người con ấy, phần nhiều làm ăn phát đạt.

Chủ về thân-thể của cha mẹ, đó là cái lý do rất mạnh của những người phản-đối việc tảo-hôn. Nhưng mà xét cho kỹ ra, thì con giai hai mươi mốt tuổi là thành nhân, con gái mười tám tuổi là thành nhân. Dẫu rằng khí-huyết sung túc, cân lực tráng-kiện, tất phải đợi đến sau khi thành nhân, còn như đến việc sản dục, thì người ta đến tuổi thành nhân, thì đã làm nổi trách-nhiệm ấy rồi. Người đời nay cho việc tảo-hôn là hại, là tại hiểu lầm cái tục đồng-hôn ở Ấn-độ. Ở Ấn-độ con giai con gái mười bốn tuổi đã cho là đến kỳ sản-dục mà lo việc dựng vợ gả chồng, đó thật là một việc rất khờ-dại, ta nên ngăn-cấm đi, thì vẫn là phải rồi, nhưng mà trì-hôn đến sau tuổi thành nhân mười năm hay là mười-lăm năm mới lấy vợ lấy chồng, thì về cái phương diện sinh lý, còn lấy lẽ gì mà cãi được nữa.

Còn như trì-hôn đối với cái kết-quả ái-tình, thì lại phải theo cả hai phương diện mà bàn mới được. Đại phàm thiếu-niên vì trí-thức chưa đủ, thường hay dùng lầm ái-tình, nhưng cũng vì thiếu-niên trí-thức chưa đủ, cho nên phần nhiều ái-tình thường có cái cảm-tình thuần khiết thâm hậu, không pha lẫn sự dâm-dục và sự tham-lam.

Còn như bảo rằng muốn cho sự kết hôn có hiệu quả tốt, phải đợi trí-thức hoàn toàn mới được, đó là nói về hạng người tuổi và trí thức cùng tiến, thì thế là phải rồi, còn những người tư-bẩm ngu tối, chỉ nhờ sự lao-lực để nuôi thân, thì không thể được. Người mẹ ba mươi nhăm tuổi, thì về việc sản dục, tất là biết nhiều hơn người mẹ hai mươi tuổi, nhưng đó là người đã từng-trải sự sản dục mà kinh nghiệm được nhiều, thì mới như thế, chớ không phải rằng người đàn-bà cứ tuổi nhiều hơn, thì sinh việc sản dục hơn. người đàn-bà đến ba-mươi-nhăm tuổi mới đẻ con so, thì về việc sản dục, tất cũng không tinh thạo hơn người đàn-bà hai mươi tuổi. Cái cơ-quan sản-dục, thiếu-niên nam-nữ đã sẵn có tính của giời cho, là một việc nên làm trước mà cũng có thể làm trước được, còn đến việc trí-thức, như là toán học và triết học vân vân, ngày nay các cô thiếu-nữ đương đua nhau giảng cầu, là việc nên làm về sau. Bây giờ đương buổi trẻ trung, lại không cho các cô thiếu-nữ làm hết cái trách-nhiệm sản-dục, mà lại cho đi học, thế là trái hẳn cái thứ tự tự nhiên của giời đất.

(Còn nữa) B. T. B.

Việc Trung-hoa

Ngày 23 avril 1929

Việc đón linh-cữu ông Tôn-Văn về Bắc-kinh

Hội phụng-an ủy-viên đã quyết nghị những việc như sau này:

1° Trật-tự về nghi-thức và hàng-liệt trong khi rước linh-cữu;

2° Chỉ-định Hà-ứng-Khâm làm chức điển lễ chỉ huy, Khổng-tường-Hy, Triệu-đái-Văn, Lộc-chung-Lân, Đàm-kỳ-Văn, Cốc-chính-Luân, Diên-tôn-Tịch, Sở-Lâm, Hạ-quang-Võ làm chỉ huy;

3° Bọn phụng-an ủy-viên là bọn Trịnh-hồng-Niên xin cấp cho hai vạn đồng để làm tiền bố-trí, giao cho bộ tài-chính cấp phát;

4° Chuyến xe riêng đón linh-cữu từ đường Tân-phố xuống miền nam, bắt đầu từ ba giờ chiều ngày 16 mai từ Bắc-kinh ra đi, mười giờ sáng ngày 25 mai đến Phố-khẩu

Phùng ngọc-Tường với chánh-phủ Nam-kinh

Tại Nam-kinh có tiếp được tin ở Hà-nam nói rằng Phùng-ngọc-Tường đã với Hoàng-sưa sang phía đông. Phùng có điện đến Nam-kinh nói rằng việc tiếp thu tỉnh Sơn-đông và dùng người đều nghe theo như mệnh lệnh chính phủ trung-ương, về phần mình không có ý-kiến gì cả.

Cứ như tin của quốc dân thông tấn xã nói rằng Phùng-ngọc-Tường chẳng bao lâu sẽ đến Giang-ninh, vì Phùng xét ra cái tin đồn Phùng Tường quyết liệt mỗi ngày mỗi dậy lên, cho nên muốn cho tắt những tin đồn ấy đi, dẫu chưa khỏi bệnh cũng phải vào kinh ngay.

Tin Diêm-tích-Sơn

Có tin ở Thái-nguyên rằng Diêm-tích-Sơn hiện ở thôn Hà-liễu, thái-độ trầm-mặc, đối với thời cục, ít khi có tỏ ý-kiến ra thế nào, tạm thời không đi Bắc-bình mà cũng không về Thái-nguyên.

Tin Trương-tôn-Xương

Có tin rằng Trương-tôn-Xương bị quân Quốc-dân đuổi đánh rất gấp, nên đã cùng gia-quyến lại trốn ra Đại-liên.

Tưởng-giới-Thạch lên miền bắc

Tại Thiên-tân có tin đồn rằng Tưởng-giới-Thạch sắp sửa lên miền bắc, để triệu tập Trương-học-Lương, Phùng-ngọc-Tường, Diêm-tích-Sơn mở một cuộc hội nghị.

(Dịch báo Tàu)

Ngày 27 Avril 1929

Việc buôn khí giới

Bắc kinh. — Ở Bắc-kinh đã công nhiên bãi lệ cấm đem khí-giới ở ngoại quốc vào.

Đông kinh. — Ở Nhật có tin rằng, vì bãi lệ cấm ngoại-quốc đem khí giới vào Trung-hoa, thì Hoa-kỳ sẵn lòng lại thi-hành bản giao-ước Bethlehem, về việc các hiệu Hoa-kỳ bán khí-giới cho hải-quân Trung-hoa.

Tin về Tưởng-giới-Thạch

Bắc kinh. — Trong tuần lễ mới rồi, Tưởng-giới-Thạch thắng lợi về đường binh vụ, và về đường chính-trị, làm cho thanh-thế của Tưởng được vững thêm. Dư luận tán thành cho Tưởng trong việc trừ các phái phản-đối chánh phủ trung-ương, và nhất là các viên lĩnh-tụ Quảng-tây.

Tưởng-giới-Thạch đi Hồ-nam chắc là để trừ hẳn các đảng ấy.

Các tướng Quảng-đông không thôi sự đánh nhau, thì Chánh-phủ Quảng-châu không trợ cấp cho gì cả. Các tướng ấy định đánh xiên xuống quân Quý-châu và Quảng-tây. Vì ở Vân-nam đương dự bị, thì các tướng ấy cũng có cơ chống cự được.

Tin về Phùng-ngọc-Tường

Bắc-kinh. — Phùng-ngọc-Tường ưng thôi không giữ quyền về Hán-khẩu nữa, mà cũng không được chủ-quyền ở tỉnh Sơn-đông, là tỉnh giao về quyền Phùng để bù cho việc Phùng giữ thái độ trung-lập. Chánh-phủ trung-ương vẫn kiểm-soát công việc ở Sơn-đông. mà các phương-sách của Nam-kinh thi-hành để hạn chế cái quyền của Phùng thì cứ như tình thế bây giờ. Phùng cũng không thể phản kháng được.

A. R. I. P.

Kuôcq ngu'w mo'iq
Ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq:
sa'cq, huyênf, na'ngj, hoiz, ngaw
q f j z w

Tin thêq-gio'iq

Ngày 27 Avril 1929

Nhật-bản thử đại-bác mới

Đông-kinh. — Binh gia Nhật thử đại-bác mới chở bằng đường sắt, có thể bắn xa được 53 kilomètres. Mỗi khẩu đại-bác nặng 150 tấn, chở trên một cái toa bọc sắt.

Quan Khâm sứ Le Fol đã tới Pháp

Quan Khâm-sứ Le Fol đã tới Paris ngày hôm thứ bảy.

Cuộc bay của tàu bay Endurance

Tàu bay *Endurance* do hai phi công Williams và Jinkins cầm máy bay qua Karachi chiều hôm thứ sáu đã phải đỗ xuống ở chỗ gần thành ấy. Bay được 4 131 dặm, trong 50 giờ 48 phút. Như vậy các phi công nước Ý Ferrarin, và Del Prêtre vẫn giữ giải về cuộc bay trường thẳng, không đỗ.

Việc chiến-tranh ở Mexgue

Ở Mexico có tin rằng quân khởi nghịch bị thất bại ở tỉnh Sonora.

Đi ô-tô được 341 km một giờ

Người Anh tên là Campbell chiếm khôi được hai cuộc đi ô-tô, một cuộc đi trong năm kilom, và một cuộc đi trong năm dặm. Trong cuộc thứ nhất đi nhanh được 341 kilom., và trong cuộc thứ hai đi nhanh được 240 kilom. một giờ. Thí nghiệm đi xe trên mặt cái hồ cạn ở Verneuf Pan (Nam-bộ phi châu)

Bọn cổ động cộng-sản ở Toulon

Tại Toulon, lính cảnh-sát có bắt những người phát truyền đơn cộng-sản, xui giục thủy-thủ khởi nghịch.

Trong khi quan Toàn-quyền Pasquier đi công cán ở Java

Quan Toàn-quyền Pasquier rất lấy làm hài lòng về cuộc ngài đi công cán sang Java vừa rồi. Suốt trong khi ngài ở Java, quan Toàn-quyền Jonkheer de Greeff xứ Java trọng đãi ngài lắm. Biết bao nhiêu những cuộc tiếp rước thật là những cách biểu tình rất thân mật. Đâu đâu cũng nghênh tiếp một cách thiết tha quý. Cả nhân dân Âu-tây lẫn nhân-dân bản xứ đều hoan hô vị đại-biểu của nước Pháp. Quan Toàn-quyền Pasquier cùng các quan tùy tùng đi đến đâu, công chúng cũng reo mừng rầm rĩ, và đi đến đâu cũng thấy phường nhạc cử bài Marseillaise và hát bài hát tây. Tại Batavia có tổ chức những hội hè lớn để nghênh tiếp Thủy-quân Đô-đốc Boiz và các quan võ cùng thủy-thủ ở tuần dương hạm «Jules Michelet».

Trong khi ở Batavia, quan Toàn-quyền *Pasquier* có đến thăm trường Cao-đẳng y-học, nhà thương lớn, trường Cao-đẳng luật-học, nhà Bác-thùng, nhà ngân hàng, quan Toàn-quyền nhân dịp ấy có thương thuyết hồi lâu với các ông quản-lý ngân hàng mọi vấn đề về kinh-tế, tài-chính và tiền tệ vừa có lợi cho Đông-dương vừa có lợi cho Java. Quan Toàn-quyền Pasquier lại đến thăm sở Algemeen delisch Emigratie Kantoor, là một công-ty riêng mộ phu khuân của đồn-điền ở Java. Quan Toàn-quyền Pasquier lại xem nhà cầm đồ do chính-phủ Java chủ-trương. Ngài lại để riêng hai ngày để đi thăm các đồn điền và các xưởng kỹ-nghệ ở xứ ấy.

Ở Buitenzorg, quan Toàn-quyền Pasquier có đến thăm bộ Canh-nông thương-mại và kỹ-nghệ; ngài có đến xem vườn Bách-thảo, sở thí-nghiệm trồng chè, trường Thú-y, trường Canh nông, nơi thí nghiệm trồng cao su, ở Bandoeng thì ngài đến xem các đồn điền và nơi sấy chè nơi trồng quinquina của chính-phủ ở Tjinjiroean, ở Semarang thì quan Toàn-quyền đến xem nơi làm trường ở Tjepoel mỗi ngày làm hết 2.400 tấn ... ở Semarang, quan Toàn-quyền Pasquier rất chú ý vào nơi thợ thuyền thành phố ở. Tại Sourabaya quan Toàn quyền có đến xem xưởng tàu binh và bến tàu ngầm. Nhờ cái nhã ý của chính-phủ Java nên khi ở Bandoeng, quan Toàn quyền Pasquier có nói chuyện bằng máy điện thoại thẳng với quan thuộc-địa thượng thư quan Ngoại-giao thượng thư và quan Hải-bộ thượng thư ở bên Paris.

Quan Toàn-quyền Pasquier có thương-nghị hồi lâu với quan Toàn-quyền Jonkheer de Graeff về cái tình hình chính trị, kinh tế và xã-hội ở Java, cùng là mọi vấn đề quan thiết nữa.

Ấy thật là một cuộc đi công cán rất có ích cho khắp mọi giới, mà hai chính phủ tương lân với nhau thật cùng một lòng thân tín, ràng buộc cái mối liên lạc của hai chính-phủ với nhau vậy.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 26 độ
15 giờ 30 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 29 Avril 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 11 f. 95.

Thời giá quốc trái

Ngày 23 Avril 1929

3 %	hoàn dần		80	45
3 ½ %	hoàn dần		93 f.	50
4 %	vĩnh viễn	1917	88 f.	35
4 %	»	1918	86	70
6 %	»	1920	104	90
5 %	hoàn dần	1920	119 f.	70
4 %		1925	121	55

Ngày 27 Avril 1929

3 %	vĩnh-viễn	73 f. 50
5 %	1915-1916	99 f. 70

Tin tàu. — Tàu *Gouverneur Général Roume* đến ngày 5 mai này ở Saigon sẽ chạy đi Singapore chứ không phải ngày 6 mai như đã định trước.

Vậy thì chuyến xe-hỏa tốc-hành Hanoi Saigon ngày 3 mai này không thể mang thư kịp vào Saigon để chuyển sang chuyến tàu ấy.

Tàu *Tonkin* mang thư sang Pháp (đường Nhật) đến ngày thứ ba 30 avril hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong qua Pakhoi, Hoihow và Fort Bayard rồi, chuyển sang tàu *Haruna Maru*.

Tàu này có ghé Naples các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 6 giờ 16 sáng hôm ấy.

Tại tòa án Trừng trị. — Những việc xử tại phiên tòa Trừng-trị sáng hôm nay:

Để ô-tô đè người bị thương. — Ngày 30 tháng 3 tây trước vào hồi 6 giờ tối chiếc ô-tô của M. Trần-văn-Long là thư-ký tòng sự tại phủ Toàn quyền, do Phạm-văn-Xuất là tài xế cầm máy vì không bóp còi để phải một người tên là Hoan đi trước xe bị thương tại đầu ngõ Hội-vũ rẽ ra phố Phủ-doãn. Tòa phạt Phạm-văn-Xuất 6 ngày tù án treo, 25 quan và bắt chủ xe phải chịu trách nhiệm.

Đàn bà mà hung tợn quá. — Ngày tháng trước tây vì việc đòi mấy xu nợ tiền rau, Nguyễn-thị-Đối (bán hàng trầu cau) cãi nhau với một người tên là Tạ-Lan, Bấy giờ con trai người ấy là Đào-tiến-Túy nghe thấy tiếng chạy ra bênh mẹ bị Nguyễn-thị-Đối sinh sự cầm thanh củi đánh vào mặt bị gẫy xương mũi. Tòa phạt Thị-Đối là tên đàn bà hung tợn 3 tháng tù.

Nát mắt đã sinh ăn cắp. — Đào-v-Bảo 12 tuổi nhà ở bãi bờ sông trước đã can án 2 lần về tội ăn cắp rồi mà cũng chưa chừa. Ngày 10 tháng tây ấy nó móc túi một người đàn bà mua hàng ở chợ Đồng-xuân ăn cắp 0$30 bị người mật thám bắt được quả tang. Tòa phạt Đào-văn-Bảo 3 tháng tù và bắt mẹ đẻ ra nó là Nguyễn-thị-Cập phải chịu trách nhiệm.

Kẻ cắp ở bến tàu thủy. — Ngày tháng tây trước một người đàn bà tên là Nguyễn-thị-Uy định đáp Tàu thủy để về quê, khi vừa đi xe đến bến tàu thì có một đứa chạy đến giật một cái tay nải trong đựng quần áo rồi chạy. Khi người ấy đuổi theo thì Nguyễn-văn-Tư chạy đến tìm đường ngăn lại để cho đứa ăn cắp chạy mất. Sau bắt được chính tên ấy cầm cái tay nải ăn cắp ấy. Tòa phạt Nguyễn-văn-Tư 3 tháng tù.

Tại tòa Thượng-thẩm. — Các quan thẩm-phán tại các ban trong tòa Thượng-thẩm nay đổi lại như sau này:

Phòng nhất

Việc hộ và việc thương — Phiên ngày 3 và ngày 10 mai:

Chủ tọa: M. Favreau; thẩm phán: MM. Tridon và Falk; dự-khuyết: M. Baurens.

Việc khinh tội — Phiên ngày 30 avril:

Chủ tọa: M. Baurens; thẩm phán: MM. Rozé và Verron.

Phòng nhì

Việc trọng tội — Phiên ngày 29 avril

Chủ tọa: M. Baurens; thẩm phán: Verron và Vũ-ngọc-Hoành.

Việc khinh tội — Phiên ngày 30 avril và 2 mai:

Chủ tọa: M. Falk; thẩm-phán: MM. Giacobbi và Phạm-gia-Thụy.

Việc hộ — Phiên ngày 1er mai:

Chủ-tọa: M. Falk; thẩm phán: MM. Giacobbi và Vũ-ngọc-Hoành.

Phòng nhất

Việc dân sự và thương sự — Phiên ngày 17 mai.

Chủ tọa: M. Favreau; thẩm-phán: MM. Tridon và Falk; dự khuyết: M. Baurens.

Việc khinh tội — Phiên ngày 7 và 14 mai.

Chủ tọa: M. Baurens; thẩm phán: MM. Rozé và Verron; dự khuyết: M. Tridon.

Phòng nhì

Việc trọng tội: Phiên ngày 6 và 13 mai.

Chủ tọa: M. Pujes; thẩm phán: MM. Verrons và Vũ-ngọc-Hoành; dự khuyết: Giacobbi.

Việc khinh tội — Phiên ngày 7, 9, 4, và 16 mai.

Chủ tọa: M. Falk; thẩm phán: MM. Giacobbi và Phạm-gia-Thụy; dự khuyết: M. Pujes,

Việc hộ — Phiên ngày 8 và 15 mai:

Chủ tọa: M. Tridon; thẩm phán: MM. Pujes và M. Vũ-ngọc-Hoành; dự khuyết: M. Falk.

∴

Những việc xử tại phiên tòa Thượng thẩm (về hình sự) sáng hôm nay:

Đám cướp ở Long-châu. — Đêm hôm 23 rạng ngày 24 tháng 11 tây năm ngoái một bọn gian phi mang đủ khí giới vào nhà hai anh em tên là Ng-duy-Cương và Ng-duy-Thụy ở làng Long-châu (Hà-đông) ăn cướp đồ đạc đáng giá là 555 p. 00 rồi trốn mất. Sự chủ không nhận được mặt đứa gian

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

phi nào cả. Tình cờ buổi sáng sớm 26 tháng ấy, lính cảnh-sát đi tuần, thấy một cái xe tay (do người nhà tên lý Kính kéo) cho bia. Bấy giờ trời tạnh ráo, không mưa gió gì cả. Lính cảnh sát nghi là xe có thuốc phiện lậu liền bảo phải đứng lại để khám. Tên phu xe thấy thế liền bỏ xe chạy. Đến lúc bắt được, nó thú thực ngay rằng trong xe chở những đồ đồng của tên Lý Kính làng Giáp-ngọ ăn cướp ở làng Loan-châu, và tố giác những tên đồng đảng. Quan sở tại khám xét chỉ lấy lại được một ít đồ ăn cướp thôi. Tòa nam án tỉnh Hà-đông phạt Ng-thế-Cát 5 năm khổ sai về tội ăn cướp và tù Hoàng-văn-Huân, Hoàng-văn-Kính và Ng-trọng-Hoàng mỗi tên 3 năm tù về tội chứa đồ ăn cướp. Tòa Thượng-thẩm y án.

Án mạng. — Việc Vũ-văn-Thắng và Vũ-Minh do tòa nam án tỉnh Bắc-giang phạt tại phiên tòa ngày 8 tháng 3 năm nay khổ sai chung thân về tội đánh chết người, thì tòa Thượng-thẩm bỏ đi không xét nữa vì cả hai tên can phạm đều chết tại nhà ngục thất tỉnh ấy rồi.

Lại việc án mạng nữa. — Việc Vong-po-Toan, Vong-pe-Da và Vong-phe-Can ở tỉnh Lao-kay bị can về việc bắn chết một ng. Do không rõ tên tuổi và quê quán ở đâu thì tòa Thượng-thẩm hoãn để cử quan thầy thuốc khám lại thương tích và đòi thêm chứng tá.

Tù vượt ngục. — Ngày 25 tháng 2 tây trước Cần-đình-Quy do phải tù bị phát vãng ở tỉnh Cao-bằng, đương làm cỏ về ở gần nhà một người khán hộ lẻn vào nhà người ấy ăn cắp quần áo, bẻ xiềng trốn vào rừng. Sau lính tầm nã bắt được. Tòa nam án tỉnh Cao-bằng phạt tên ấy 5 năm khổ sai về tội vượt ngục, và cho hai tội hợp làm một. Tòa Thượng-thẩm, giảm tội cho tên ấy mỗi tội xuống 3 năm tù và cho hai tội hợp làm một.

Phái bộ khảo-cứu Hoa-kỳ — Phái bộ khảo-cứu Hoa-kỳ do Mr Harold J Coolidge chủ-trương, đã tới Phongsaly ngày 28 avril. Phái-bộ sẽ lưu ở đấy độ một tháng, sau sẽ đi Muong-Sing.

Kỳ thi phổ-thông cho ngạch tham tá. — Sáng nay tại trường Hàng-vôi đã bắt đầu kỳ thi phổ-[illegible] người ứng-thí.

Hội-đồng chấm thi có quan cai-trị Vayrac làm chủ khảo.

Các đầu bài ra sáng nay như sau này:

I) Essayez de montrer les transformations realisées dans votre pays en racontant un voyage accompli de Saigon à Hanoi à la fin du siècle dernier et le même voyage fait en 1929.

II) Imaginez un récit illustrant cette maxime: « Ne remettez jamais au lendemain ce que vous pouvez faire le jour même.

Cứ ngày thứ hai

Thì hiệu Demange 40 phố Henri d'Orléans Hanoi có đề ra bán rất nhiều các thứ hàng, chia thành từng (lot) một, giá rất rẻ. Rất tiện cho các quí khách Annam và Khách muốn mua buôn.

Một buổi diễn thuyết — Hồi 21 giờ hôm nay, M. Paul Mus hội viên trường Bác-cổ Hanoi sẽ diễn thuyết về vấn đề sau này:

Expériences coloniales en Asie 1. Les Grecs dans le Nord de l'Inde.

Trong khi diễn thuyết sẽ có chiếu các phim ảnh.

Hội Phúc-thiện. — Hôm 28 avril 1929 hội Phúc-thiện đã họp đại hội-đồng thường niên tại đình Đông-[illegible] phố Mã-vỹ số nhà 2 để xét các công việc hội và bầu ban trị sự năm 1929.

Ban trị-sự năm 1929 như sau này:

Chánh hội trưởng M Đỗ-đình-Quế, phó hội-trưởng MM. Tô-b.-Tâm Đoàn văn-Tính, thủ-quĩ: M. Nguyễn-thụy-Nam. phó thủ-quĩ: M. Nguyễn-văn-Lương, thư-ký M Ng. bá-Thụy. phó thư ký: M. Nguyễn-văn-Đặng. Kiểm soát: MM. Đặng-đình-Hiệp, Phạm-văn-Thận, văn an MM. Võ-v-Quý, Đỗ-v.-Viên, chánh-giám chung: M. Đinh Phong, phó giám chung: M. Nguyễn-văn-Mỹ; Nghị-viên: MM. Nguyễn-hữu Tăng, Phạm-xuân-Chung, Trịnh-bá-Tuyên và Vũ-lai-Phúc.

Phúc thiện hội lai cáo

Đi đâu mất! Hôm 27 vừa rồi, hồi 4 giờ chiều, con gái nhỏ M Phạm-sĩ-Minh, ở nhà số 1 đường 16, là Thị Hợi, 7 tuổi tự nhiên đi đâu mất. Mình mặc áo lụa xanh, quần vải trắng, tai đeo vàng bạc.

Gái giang hồ. — Đêm hôm kia, sở Cảnh-sát bắt hai người đàn bà nằm ở thềm hè thành phố, hình như là bọn gái giang-hồ; Một người tên là Đặng-thị-Tý, 29 tuổi và một người tên là Nguyễn-thị-Chinh 30 tuổi, đều đã phải giao cho đội con gái.

Học trò đâm nhau. — Cậu Ng-văn Uông, 15 tuổi, học trường hàng Kèn, nhà ở phố Lò-đúc số 52 bị thua là đánh và cầm dao con đâm vào má bên trái cậu Trần-sảng-Toàn, 13 tuổi, cùng học trường ấy, nhà ở phố Leroy số 7, thì đã phải giải vào tòa án.

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ SINH
ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ
Phòng khám bệnh
QUAN ĐỐC-TỜ BLOT
Giấy nói số 449, Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân, muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn, muốn đỡ đẻ được cẩn thận tử tế hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như hiếm đẻ) hai-nhi cũng được.

Thì nên đến quan Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên-môn khảo-cứu.

Có buồng riêng từ [illegible] để chữa bệnh buồng có đủ cả máy đèn máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được

Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh nhân luôn luôn.

Lúc nào cũng có bà đỡ tốt [illegible] giúp [illegible] ở đấy luôn.

Khám bệnh hàng ngày từ 8 g ở đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời tận nhà thăm bệnh cũng được xem xét cẩn thận.

Muốn hỏi han điều gì, xin cứ mời đến tận nơi, bất cứ giờ nào.

Kẻ cắp chợ Đồng xuân. — Một người đàn bà ở tỉnh khác, qua Hà-nội, vào chợ Đồng-xuân, tay xách cái va-li, trong có 110 đồng. Bọn kẻ cắp trông thấy, lập mưu mà ăn cắp được cái va-li rồi chạy trốn. Người đàn bà, không biết làm thế nào, liền đến trình sở Cẩm. Các lính cảnh sát coi chợ được lệnh đi tìm cho ra cái va li ấy.

Tìm trong vài phút, thì thấy ngay ở dưới một chồng bàn ghế. Thì ra bọn ăn cắp đã đem giấu vào đấy. Mở va-li ra xem thì tiền nong quần áo không suy xuyển gì cả.

Kẻ cắp chợ Đồng-xuân độ này lại nhiều lắm, các người mua bán, phải nên đề phòng.

Bắt được một tên trộm. — Sáng hôm nay, hồi 4 giờ rưỡi, Ng-văn-Ngôn, 19 tuổi, chẳng biết ăn trộm quần áo ở nhà nào tại phố Cửa-Nam chẳng may khi đi qua phố Cao-đắc-Minh thì bị lính tuần cảnh bắt hỏi đem vào sở Cẩm. Ngôn thú thực là đi ăn trộm, nhưng không nhận được là đã vào ăn trộm ở nhà nào.

Xác trẻ con. — Hôm 27 vừa rồi, vào hồi 7 giờ sáng, thấy một cái xác trẻ con chừng hai tháng vứt ở đường Huế, trước nhà Diêm.

Lại sáng hôm nay hồi 6 giờ, ở phố Delorge cũng thấy có cái xác trẻ con chừng 2 tháng.

Khám không có thương tích gì, đã đem vào nhà xác,

Chết ngoài đường. Hôm qua hồi 1 giờ chiều, Mme Ng-thị-Nhàn, 21 tuổi, ở đường Sơn-tây, đem con gái được 4 tháng vào nhà thương, khi đi đường, thì con chết, vậy phải đem vào sở Cẩm trình Khám xét không có thương tích gì, tử thi đã đem bỏ vào nhà xác.

Ngài ho dư?

[illegible] nên lập-tức đến hiệu bào chế CHASSAGNE, số 54, phố Paul Bert, Hanoi [illegible] có thứ thuốc chữa khỏi tức-nấc bệnh ho, ho gió, ho lao, [illegible] vân, của ngài.

[illegible] lời cáo-bạch của bản hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc SIROP NOFAL.

Xe đạp của ai thế. — Một cái xe đạp hiệu Royal, có thể năm 1929, thấy bỏ ở chợ Đồng-xuân, lính cảnh sát đã đem về sở Cẩm.

Lừa đảo và bội tín. — Ng-hữu-Tô, tức Tuất, 20 tuổi, thợ thêu, ở làng Mai-dịch, huyện Từ-liêm (Hà-đông) bị thưa lĩnh tiền trước 140 đồng của M. Phạm-xuân-Đại, ở số 2 phố Mission rồi bỏ việc, và Cao-văn-Minh 31, tuổi cai tu-li ở làng Hạ-trì (Hà-đông) bội-tín món tiền 123 đồng của M. Ng-hữu-Tuy, ở 69 hàng Bạc. đã phải bắt giam cứu.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Không trả tiền ăn lại chém cho mấy nhát. — Một người tên là Hợp đến ở trọ nhà người tên Bính. Được vài hôm Bính hỏi tiền cơm, thì Hợp cầm dao chém vào đầu Bính mấy nhát, máu chảy đầm đìa, Bính kêu lên, mọi người chạy xô đến. Hợp sợ người ta bắt vội chạy trốn.

Chưa biết Hợp trốn đi đâu, còn Bính xem ra bị thương khá nặng.

Bội tín 1 164 đồng. — Người Khách Hong-yoa tức Hong hai on, 23 tuổi, ở 115 phố Khách, thu tiền cho nhà Po Sang Cheong, bị chủ thưa bội tín 1 164 đồng và lừa-đảo 13 000 đồng thì đã bị bắt giải vào Tòa-án.

Xác con trẻ — Một cái xác trẻ con chừng 5 tuổi, không biết là con cái nhà ai, thấy vứt ở phố đường-Cát. Tử-thi không có thương-tích, đã đem vào nhà xác.

Không biết ông bà nào nỡ vứt con đi như thế, mà nhứt là con đã lên 5 tuổi rồi! Có lẽ vì sợ phải mai táng tốn phí, hay vì lẽ khác chăng?

BẮC NINH

Phạt thế mà vẫn chẳng chừa. — Có ngày 26 với 27 avril mà sở sen-đầm làm biên bản phạt cả thảy năm chiếc ô-tô, cùng chung một tội tham tiền chở đông khách quá. Nay xin liệt kê danh sách các xe bị phạt ấy như sau này, trưởng các chủ xe ô-tô chở thuê cũng nên lấy đấy làm răn mới phải:

1. *Ngày 26*: Chiếc ô-tô số T. 493 của hiệu Trần-đình-Thụy, ở số 17 phố Cầu, Phủ-lạng-thương, chở khách ở Hanoi sang, khi tới km 26+800, lính sen-đầm thấy xe chật ních những khách, bắt dừng lại xét, thì thấy xe ấy cứ phép được chở 17 người, mà lại chở những 23 người; vậy đã làm biên bản phạt và bắt hoàn tiền lại các khách thặng số bị dồn xuống.

2. *Ngày 27*: Cả thảy 4 xe phải phạt trong số ấy lại có chiếc xe số T. 493 của hiệu Trần-đình-Thụy ở Phủ-lạng-thương vừa bị phạt hôm trước nói trên kia, mà hôm lại chở đông khách hơn hôm trước vì cứ phép chở 17 người, lại đi chở những 27 người; vậy lại bị làm biên-bản phạt và phải hoàn tiền lại các khách thặng số bị dồn xuống.

3. Chiếc ô-tô số T. 2723 của hiệu Lê-văn-Ma ở số 10 phố Thọ-xương, Phủ-lạng-thương, chở khách ở Hanoi sang. khi tới km 70. lính sen-đầm bắt dừng lại xét thì thấy xe ấy cứ phép được chở có 18 người thôi, lại đi chở những 31 người. Vậy đã bị làm biên bản phạt và bắt phải hoàn tiền lại các khách thặng số bị dồn xuống.

4. Chiếc ô-tô số T. 4335 của hiệu Ng-văn-Khánh ở phố Tân-minh, Phủ-lạng-thương, chở khách ở Hanoi sang, khi tới km 17+200 lính sen-đầm bắt dừng lại xét thì thấy xe ấy cứ phép được chở 23 người, mà lại chở những 30 người. Vậy đã làm biên-bản phạt và bắt phải hoàn tiền lại các hành-khách thặng số bị dồn xuống

5. Chiếc ô-tô số T. 2801 của hiệu Vũ-đình-Cung, ở số 12 phố hàng Gạo. Đáp-cầu, chở khách ở Hanoi sang, khi tới km 16 × 700, lính sen-đầm bắt dừng lại xét thì thấy xe ấy cứ phép được chở có 23 người, mà lại chở những 45 người. Vậy đã làm biên bản phạt và bắt hoàn tiền lại các hành khách thặng số phải dồn xuống.

Xem ra sở sen-đầm Bắc-ninh thật đã ra tay trị những xe ô-tô thuê, tham chở đông khách quá, thế mà các xe vẫn cứ thói nào tật ấy, mãi thế cũng lạ thật. Như vậy vì sở sen-đầm lại chểnh mảng, thì chưa biết các xe ô-tô chở thuê còn tham chở đến thế nào nữa vậy.

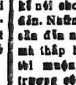
SƠN-TÂY

Cũng là tại tham. — Ngày 27 avril chiếc ô-tô số T. 2802 của hiệu Mỹ-Lâm, chở khách ở Hanoi lên, khi tới km 37, lính sen-đầm thấy xe chở đông quá, liền bắt dừng lại xét, thấy xe ấy cứ phép được chở có 35 người, mà lại chở những 42 người. Vậy đã làm biên bản phạt, và bắt phải hoàn tiền lại những khách thặng số phải dồn xuống.

Tốc lực nó bao nhiêu? — Ngày 25 avril, chiếc mô-tô số T. 1494 do M. Nguyễn-văn-Hác ở số 38 phố Courbet cầm máy, đi qua thành phố Sơn-tây, mà cho xe đi nhanh quá, sở Sen-đầm bắt dừng lại hỏi, thì người cầm máy xe nói rằng muốn đi thử xem chiếc mô-tô ấy tốc lực được đến bao nhiêu là cực điểm. Vậy sở sen-đầm đã làm biên bản phạt người cầm máy xe.

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH
Pharmacie Commerciale du Nord-Annam
E. GILLET. Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Hiếu nữ tàng nhi

(Tiếp theo)

Khi ấy Lý-thị cùng đi với Tăng-Thiện coi phát chẩn. Các bọn khất-cái lĩnh tiền xong các tán. Sau cùng thấy một đứa khất-cái chắp tay lạy Tăng-Thiện cùng Lý thị. Hỏi ông bà trông rằng đứa khất-cái nào, té ra Dẫn-Tôn.

Dẫn-Tôn chào xong nói rằng:

— Cháu nghe nói bá-phụ bá-mẫu phát chẩn, cho nên đến đây xin ít tiền để mà tiêu dụng.

Tăng-Thiện ngại có Lý-thị ở bên cạnh, không tiện lấy tiền cho cháu. Liền giả làm mặt giận quát mắng tên rằng:

Ngày trước tao đã cho mày là từng ấy tiền, sao không tính kế sinh-nhai, lại còn đến đây quấy nhiễu.

Nói xong đứng dậy đuổi đánh.

Dẫn-Tôn sợ bãi chạy trốn. Tăng-Thiện đuổi Dẫn-Tôn đến chỗ vắng, vẫy tay gọi Dẫn-Tôn lại. Dẫn-Tôn chạy đã hơi xa, nghe thấy tiếng bác gọi không ra dáng gắt gỏng, lại chạy lại quỳ xuống đất mà lạy. Tăng-Thiện trông thấy cháu, thương tình nghèo khổ, khóc mà nói rằng:

— Cháu ơi, ta đã già mà không có con trai, chỉ có mày là tình thân cốt-nhục. Rồi thế nào tao cũng tìm kế nói cho bá gái mày phải thương đến. Những ngày thời tiết cháu phải sửa đến những nơi phần mộ tổ tiên mà thắp hương sái tảo. Chẳng sớm thì muộn, ta sẽ gọi cháu về chủ trương công việc trong nhà, mà kế chân hương hỏa.

Tăng-Thiện nói xong, lấy mấy lạng bạc ở trong tay áo ra đưa cho Dẫn-Tôn, lại đinh ninh dặn rằng:

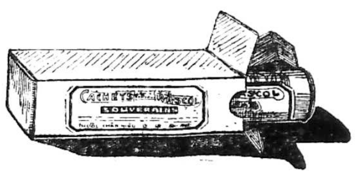
— Cầm lấy tiền này làm lương đi trọ học, hễ khi nào hết, ta lại liệu kế cấp cho.

Dẫn-Tôn vâng lời, lĩnh lấy bạc mà đi.

Trương-lang thấy bố vợ đem tiền bạc đi phát chẩn, hết nhiều dần cũng đau lòng sót ruột, nhưng tự nghĩ gia tư điền sản nhà này thế nào cũng

(Xem trang thứ ba cột thứ ba)

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 54, Phố Paul Bert, Hanoi

Hễ thấy ghê mình thì dùng ngay một viên thuốc Rascol là khỏi ngay bệnh cúm và bệnh sốt rét rừng!

Số 31

DÂY GIẾNG HỒN OAN

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Chuyện một con dâm phụ giết chồng rồi vứt thây xuống giếng, mượn cớ lấp đất cho đầy giếng lại, tưởng rằng che được mắt người, không ai còn biết đến nữa. Nào ngờ ba năm sau gặp có Bao-long-đồ là một vị quan rất liêm minh, tra xét được ra. Cho hay lưới giời tuy thưa, mà những kẻ gian tà không bao giờ thoát được.

Bì-phụng-Sơn đọc xong rồi nói rằng:

Vương-huynh thực là người có tài cán, trạng làm như thế này, thì nào quan lại không xét, phen này hai đứa gian-phu dâm-phụ thực không còn thoát khỏi được lưới giời.

Vương-lão-bát nói:

Những việc bất phải nên giữ kín nếu hở ra e rằng chúng nó lại mà nhân chạy trốn mất chăng.

Bì-phụng-sơn lấy làm phải, rồi đêm hôm ấy ngủ lại đó. Sáng hôm sau, Vương-lão-Bát nói rằng;

Hôm nay là ngày mồng một, quan huyện đi ra miếu thiêu hương, vậy đại-huynh cứ đến đứng sẵn ở cửa huyện, chờ khi nào kiệu ngài về đến nơi, lập tức quì xuống mà dâng trạng, vừa đỡ được công chầu-chực, vừa được quan ngài nhận cho ngay. Còn tôi bây giờ cũng phải đi vào huyện nói trước với những người phần việc, để hỏi quan ngài có truyền gì, họ làm cho ngay.

Vương-lão-Bát nói rồi đi ngay, còn Bì-phụng-Sơn thì cuộn tờ trạng lại, cầm đi vào trong cửa huyện, qui sẵn ở bên đường để chờ. Bỗng một hồi lâu bỗng nghe có tiếng thanh la đánh vang ầm, mấy tên lính đi dẹp đường, vừa chạy vừa thét lên rằng:

Tránh! Tránh ra! Quan! Quan về!

Bì-phụng-sơn biết là quan huyện đã về đến nơi, vội vàng quì xế nghiêm chỉnh, cúi đầu xuống, hai tay dâng trạng lên ngang trán. Khi kiệu vừa đi đến nơi, liền kêu rằng:

Lạy quan lớn ngàn năm, dân con có việc oan uổng, kêu xin đèn giời soi xét cho.

Quan huyện ngồi ở trong kiệu, cất cái tiếng rất oai mà nói rằng:

Tên nào? Có việc chi oan uổng, mau mau dâng trạng để ta coi,

Bì-phụng-Sơn liền rón rén đứng lên, hai tay giơ tờ trạng, lính hầu đón lấy, đưa trình quan huyện. Quan huyện coi qua một lượt, rồi truyền rằng:

Tên kia! hãy cho lui ra, lúc nào ta xét hỏi, sẽ có lệnh cho đòi vào.

Quan huyện nói rồi. Liền truyền cho kiệu đi thẳng vào trong huyện; nữa, còn Bì-phụng-Sơn lại lui về ngoài nhà Vương-lão-Bát để chờ lệnh đòi vào xét hỏi.

Lại nói chuyện quan huyện Định-viễn ấy, họ Ân, tên là Can-thừa, vốn là viên quan quyền tiền được bổ, chứ không có khoa mục gì, tính rất tham lam, bất cứ việc gì, nếu không có tiền là không hỏi. Khi về đến huyện nha, ngài đi thẳng vào trong nhà tư, đem tờ trạng ra đem đi xem lại mấy lần, nghĩ thầm việc này rất là quan hệ, vì thông gian mà hại mạng người, và lại là loạn luân, ta cần phải xét hỏi để duy-trì lấy phong-hóa, nhưng tên nguyên cáo này chẳng thấy nó có tiền gừng chi cả, thì lại không thể nhận được. Nghĩ vậy rồi cách đó ba ngày, ngài liền phê cho là vu-cáo.

Lại nói chuyện Bì-phụng-sơn từ hôm vâng lời lui ra ngoài, ngày ngày cũng cứ ngóng chờ, mong tòa giời sớm soi xét cho ngay, mau mau bắt hai đứa dâm-phụ gian-phu, định tội chính pháp, cho hả lòng căm tức. Không ngờ đến ngày thứ ba, thấy tờ trạng bị phê như thế. lấy làm buồn quá, nghĩ mãi không biết tính ra thế nào, liền bàn với Vương-lão-Bát. Vương-lão-Bát ngẫm nghĩ một lúc rồi nói rằng:

Điều đó rất dễ, đại-huynh nên biết, vị huyện quan này đến mới bổ đến; nhưng xem ra ngài rất tham tiền, vậy đại-huynh cứ biện một số vi thành chừng hai mươi lạng bạc là xong cả.

Bì-phụng-sơn nghe nói nghĩ thầm cứ như lời nhạc-phụ ta nói thì vị quan mặt đen như sắt, không sợ thế, không tham tiền kia mà, vậy sao vị ấy lại tham lam như thế, liền hỏi rằng;

Thế sao tôi thấy người ta khen quan ngài là một vị quan rất thanh liêm? không lấy đồng nào của ai bao giờ?

Vương-lão-Bát liền mỉm mà nói rằng:

Thanh liêm! Mới đến có mấy hôm thấy ai có việc gì vào cũng phải có tiền mới xong. Đại-huynh xem cái mặt lúc nào cũng thâm tím lên ấy, đủ biết là người thâm-độc, chứ chẳng nhân nghĩa gì đâu, Thôi cứ tiền là xong cả.

Bì-phụng-Sơn nghĩ thầm, thế ra cái mặt thâm tím ta lại nhận lầm là mặt sắt, chắc chẳng mong gì giải tỏ được nỗi oan uổng cho nhạc-gia ta, nhưng đã đâm lao cũng phải theo lao, âu là cứ đem tiền vào xem thế nào. Nghĩ vậy liền nói rằng:

Nếu phải mất tiền, thì sao đại-huynh chẳng bảo ngay cho biết. Nhưng đã hay là phải có tiền, biết cậy ai là người đưa vào cho được?

Vương-lão-Bát nói;

Tôi có một người bạn tên là Vương-[illegible]-Phong làm chân hầu trong của quan huyện, được quan ngài tin yêu, vậy để tôi nhờ hắn đưa vào cho!

Bì-phụng-Sơn lấy mười lạng bạc giao cho Vương-lão-Bát. Vương-lão-Bát cầm lấy số bạc ấy ra đi ngay! Độ một hồi lâu trở về nói rằng:

Được rồi, hắn nhận lời xin hết sức giúp, và dặn rằng cứ về trong ba ngày nữa, sẽ có lệnh đòi vào xét hỏi.

Bì-phụng Sơn nghe nói mừng quá; liền từ Một ra về. Khi về đến Hiếu-[illegible] thấy chồng có vẻ tươi vui, liền hỏi rằng:

Đã nộp được trạng rồi a?

Bì-phụng Sơn nói:

Nộp được rồi, nhưng phải mất hai mươi lạng bạc lễ mới được.

Nói xong, cả hai vợ chồng đều hớn hở vui mừng, yên lòng chờ ngày xét hỏi.

Lại nói chuyện quan huyện Định-viễn sau khi đã nhận được món vi-thành của Bì-phụng-Sơn rồi, liền lại sai lục tờ trạng ra xét lại, cho đòi viên thư-lại vào truyền rằng:

Cứ theo lời khiếu oan trong trạng của Bì-phụng-Sơn, ta xét lại thì quả là thực tình, chứ không phải là vu-cáo, vậy thầy nên lập tức thảo giấy phái mấy tên lính đến ngay bến Thanh-phong bắt con ả Cuông và thằng Tiêu-kế giải về để tra hỏi.

Viên thư-lại biết là quan ngài đã được món tiền lót tay rồi, nên mới đổi giọng như thế, nhưng cũng giả ý hỏi thử rằng:

Bẩm quan lớn, lấy lẽ gì mà cho tên Bì-phụng-Sơn này là thực tình?

Quan huyện gắt lên rằng:

Ta bảo thế nào thì nhà ngươi cứ [illegible] thảo giấy ngay.

Viên thư-lại bị quở, vội vàng thảo giấy bắt, đóng dấu đưa quan ngài phê, rồi giao cho hai tên lính lập tức đi ngay.

Việc quan như lửa, hai tên lính được món sai lập tức ra đi, nhưng không ngờ khi đi đến nơi thì hai đứa gian-phu dâm-phụ đã cao bay xa chạy rồi.

(Còn nữa)